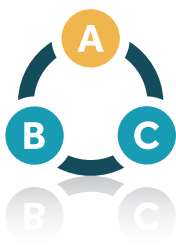

Eiropas
Komisija

Lietotāja rokasgrāmata par MVU definīcijas piemērošanu

Iekšējais tirgus,
rūpniecība,
uzņēmējdarbība un
MVU

ATRUNA

Šī lietotāja rokasgrāmata ir izmantojama par vispārīgām vadlīnijām uzņēmējiem un citām ieinteresētajām personām MVU definīcijas piemērošanai. Tai nav juridiska spēka, un tā nekādā ziņā nav saistoša Komisijai. Vienīgais autentiskais pamats nosacījumu noteikšanai kvalifikācijai par MVU ir Komisijas lēmums 2003/361/EK, kas publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* 2003. gada 20. maijā (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.).

Šī rokasgrāmata ietver:

- detalizētu informāciju un paskaidrojumus par MVU definīciju, kas stājas spēkā 2005. gada 1. janvārī;
- deklarācijas veidlapas paraugu, kuru atsevišķi uzņēmumi var aizpildīt sava MVU statusa noteikšanai, iesniedzot pieteikumus MVU atbalsta shēmām.

© Vāka attēls: *Gettyimages*

© Attēli: *Thinkstock*

**Europe Direct dienests jums palīdzēs rast atbildes
uz jautājumiem par Eiropas Savienību**

**Bezmaksas tālruņa numurs (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*) Informāciju sniedz bez maksas, tāpat arī lielākā daļa zvanu ir bezmaksas (izņemot dažus operatorus, viesnīcas vai taksofonus).

Papildu informācija par Eiropas Savienību ir pieejama portālā *Europa* (<http://europa.eu>).

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2015. gads

Print	ISBN 978-92-79-45302-1	doi:10.2873/621940	ET-01-15-040-LV-C
PDF	ISBN 978-92-79-45329-8	doi:10.2873/72950	ET-01-15-040-LV-N

© Eiropas Savienība, 2015. gads

Reproducēšana ir atļauta, ja tiek norādīts avots.

SATURA RĀDĪTĀJS

Ievads	3
Kāpēc ir vajadzīga Eiropas MVU definīcija?	4
Rokasgrāmatas izveides mērķi	6
MVU definīcijas piemērošana	7
Pārskats par MVU statusa noteikšanas procesu	8
1. posms Vai manu darbību var klasificēt kā uzņēmuma darbību? (1. pants)	9
2. posms Kādi kritēriji ir jāpārbauda un kādi ir MVU sliekšņi? (2. pants)	10
3. posms Ko šie kritēriji nozīmē?	12
1. kritērijs: darbinieku skaits (5. pants)	12
2. un 3. kritērijs: gada apgrozījums un kopsavilkuma balance (4. pants)	13
4. posms Kā aprēķināt šos datus?	15
Vai mans uzņēmums ir autonomš uzņēmums? (3. panta 1. punkts)	16
Vai mans uzņēmums ir partneruzņēmums? (3. panta 2. punkts)	18
Vai mans uzņēmums ir saistīts uzņēmums? (3. panta 3. punkts)	21
Secinājumi	24
Piemēri	25
Pašreizējās MVU definīcijas un lietotāja rokasgrāmatas priekšvēsture	31
Glosārijs	33
Pielikums	37
Ieteikuma teksts	38
Deklarācijas paraugs	44

IEVADS

“Sīko, mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) kategorijā ietilpst uzņēmumi, kam ir mazāk nekā 250 darbinieku un kuru gada apgrozījums nepārsniedz 50 miljonus euro un/vai gada bilance kopumā nepārsniedz 43 miljonus euro.”

*Izraksts no lēmuma 2003/361/EK
pielikuma 2. panta.*

“No katriem desmit uzņēmumiem deviņi ir MVU, un MVU rada divas no katrām trim darbavietām.”

*Jauns atbalsts darbavietām,
izaugsmei un ieguldījumiem
ir Komisijas galvenā prioritāte.
(EK priekšsēdētājs Ž. K. Junkers)*

“Nodarbinātība, izaugsme un ieguldījumi Eiropā atkal uzplauks tikai tad, ja izveidosim piemērotu normatīvo vidi un veicināsim uzņēmējdarbības un darbavietu radīšanas garu. Mēs nedrīkstam apslāpēt inovāciju un konkurētspēju ar pārāk preskriptīvu un detalizētu regulējumu, it īpaši attiecībā uz maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU). MVU ir mūsu ekonomikas mugurkauls, jo tie izveido vairāk nekā 85 % no visām jaunām darbavietām Eiropā, tādēļ mums tie ir jāatbīvo no sarežģīta regulējuma sloga.”

*Žans Klods Junkers,
Eiropas Komisijas priekšsēdētājs*

MVU — Eiropas ekonomikas dzinējspēks

Sīkie, mazie un vidējie uzņēmumi (MVU) ir Eiropas ekonomikas dzinējspēks. Tie rada darbavietas, veicina ekonomikas izaugsmi un nodrošina sociālo stabilitāti. Vairāk nekā 21 miljons MVU visā ES 2013. gadā nodrošināja 88,8 miljonus darbavietu. Deviņi no katriem desmit uzņēmumiem ir MVU, un MVU rada divas no katrām trim darbavietām. MVU arī stimulē uzņēmējdarbības garu un inovāciju visā ES, tāpēc tiem ir būtiska nozīme konkurētspējas un nodarbinātības veicināšanā.

Ņemot vērā MVU nozīmi Eiropas ekonomikā, ES politikā tiem ir pievērsta liela uzmanība. Eiropas Komisijas mērķis ir veicināt uzņēmējdarbību un uzlabot uzņēmējdarbības vidi MVU, tādā veidā ļaujot tiem pilnvērtīgi īstenot savu potenciālu mūsdienu globālajā ekonomikā.

Kā noteikt, kurš uzņēmums patiešām ir MVU?

Ir daudz dažādu MVU formu, arī to lielums var būt atšķirīgs, taču mūsdienu sarežģītajā uzņēmējdarbības vidē tiem var būt ciešas attiecības ar citiem uzņēmumiem finanšu, darbības vai pārvaldības ziņā. Šo attiecību dēļ bieži vien ir grūti precīzi nošķirt MVU no lielāka uzņēmuma. MVU definīcija ir praktisks rīks, kas paredzēts, lai palīdzētu MVU pašiem sevi identificēt, lai tie varētu saņemt pilnīgu atbalstu no ES un tās dalībvalstīm.

KĀPĒC IR VAJADZĪGA EIROPAS MVU DEFINĪCIJA?

Viens no leteikuma par MVU definīciju galvenajiem mērķiem ir nodrošināt, lai atbalsta pasākumi tiktu piešķirti tikai tiem uzņēmumiem, kuriem tie ir patiešām vajadzīgi. Tāpēc MVU definīciju piemēro visās politikas jomās, visām programmām un pasākumiem, kurus Eiropas Komisija izstrādā un īsteno attiecībā uz MVU. Tā ir piemērojama arī tādu valsts atbalsta veidu gadījumā, kuriem

netiek piemērotas īpašas pamatnostādnes ⁽¹⁾. Tomēr pieņemt lēmumu par to, vai uzņēmums atbilst MVU statusam, nav tik vienkārši, kā varētu šķist.

⁽¹⁾ Ne visos noteikumos par valsts atbalstu ir stingri ievērota precīza MVU definīcijas interpretācija. Daži no minētajiem noteikumiem tieši balstās uz MVU definīciju, citos tā tiek piemērota tikai daļēji, bet atsevišķos gadījumos ir izstrādātas īpašas pamatnostādnes. Tāpēc tad, ja uzņēmums saņem valsts atbalstu, vienmēr ir rūpīgi jāpārbauda attiecīgais juridiskais pamats.

Kāds ES atbalsts ir pieejams MVU?

Pārskats par galvenajām finansēšanas iespējām, kas pieejamas Eiropas MVU, ir atrodams vietnē

<http://europa.eu/RT38Ny>

Lielums nav noteicošais

Nosakot, vai uzņēmums atbilst MVU statusam, uzņēmuma lielums (darbinieku skaits, uzņēmuma gada apgrozījums un kop-savilkuma balance) nav vienīgais faktors, kas jāņem vērā. Faktiski, vērtējot pēc šiem

aspektiem, uzņēmums var būt ļoti mazs, taču tad, ja tam ir pieejami ievērojami papildu resursi (piem., tāpēc, ka tas pieder lielākam uzņēmumam, ir ar to saistīts vai ir tā partneruzņēmums), tas var neatbilst MVU statusam. Tāpēc uzņēmumiem ar sarežģītāku struktūru analīze var būt nepieciešama katrā gadījumā atsevišķi, lai nodrošinātu, ka par MVU tiek uzskatīti tikai tādi uzņēmumi, kas atbilst leteikuma par MVU definīciju "garam".

MVU salīdzinājums ar citiem uzņēmumiem — galvenie kritēriji

"Ja uzņēmumam ir pieejami ievērojami papildu resursi, tas var neatbilst MVU statusam."

Lielums	un	Resursi
• Darbinieku skaits • Apgrozījums • Kopsavilkuma balance		• Īpašumtiesības • Partneruzņēmumi • Saistītie uzņēmumi

Atbalsts konkurences kropļojumu novēršanai

Vienotā tirgū bez iekšējām robežām un uzņēmējdarbības vidē, kas kļūst arvien globalizētāka, ir svarīgi, lai MVU atbalstam veikto pasākumu pamatā būtu vienota definīcija. Kopīgas definīcijas neesamības dēļ politika varētu tikt piemērota nevienmērīgi, un tā tiktu kropļota konkurence dalībvalstīs. Piemēram, uzņēmums vienā dalībvalstī var būt tiesīgs saņemt atbalstu, savukārt tāda paša lieluma un struktūras uzņēmumam citā dalībvalstī šādu tiesību var nebūt. Kopīga definīcija palīdz uzlabot MVU politikas saskaņotību un efektivitāti visā ES. Turklāt tas ir vēl jo svarīgāk, ņemot vērā plašo mijiedarbību starp valsts un ES mēroga pasākumiem, kas paredzēti MVU atbalstam tādās jomās kā reģionālā attīstība un finansējums pētniecībai.

“MVU ir vajadzīgs tāds atbalsts, kāds citiem uzņēmumiem nav nepieciešams.”

Unikāls problēmu loks

Ir arī svarīgi noteikt, kuri uzņēmumi patiešām ir MVU, jo MVU ir vajadzīgs tāds atbalsts, kāds citiem uzņēmumiem nav nepieciešams. Salīdzinot ar citiem uzņēmumiem, MVU saskaras ar unikālu problēmu loku.

→ **Tirgus nepilnības.** Reāli MVU bieži saskaras ar tirgus nepilnībām, kas sarežģī apstākļus, kādos tie darbojas un konkurē ar citiem tirgus dalībniekiem. Tirgus nepilnības var rasties tādās jomās kā finanses (it īpaši riska kapitāls), pētniecība, inovācija un vides aizsardzības noteikumi; MVU var nespēt piekļūt finansējumam vai ieguldīt pētniecībā un inovācijā, vai arī tiem var trūkt resursu, lai izpildītu vides aizsardzības noteikumus;

→ **Strukturālie šķēršļi.** MVU bieži ir jāpārvar arī strukturālie šķēršļi, piemēram, vadības un tehnisko prasmju trūkums, neelastība darba tirgos un nepilnīgas zināšanas par starptautiskās darbības paplašināšanas iespējām.

Ņemot vērā to, ka līdzekļi ir relatīvi nepietiekami, ir svarīgi, lai MVU atbalsta programmu priekšrocības tiktu rezervētas īstiem MVU. Tādēļ definīcijā ir iekļauti vairāki pasākumi, kas vērsti pret tās neievērošanu. Šai ziņā nedrīkst izmantot šīs rokasgrāmatas vienkāršoto pieeju, lai attaisnotu maksīgu korporatīvo struktūru veidošanu šīs definīcijas apiešanai.

Dalībvalstīm šīs definīcijas piemērošana ir brīvprātīga, taču Komisija aicina dalībvalstis, kā arī Eiropas Investīciju banku (EIB) un Eiropas Investīciju fondu (EIF) to piemērot pēc iespējas plašāk.

ROKASGRĀMATAS IZVEIDES MĒRĶI

Šajā rokasgrāmatā iekļautā informācija galveno kārt ir paredzēta divējāda auditorijai:

- **uzņēmējiem** — t. i., uzņēmējiem, kas vada sīkos, mazos vai vidējos uzņēmumus un ir ieinteresēti iesniegt pieteikumus MVU paredzētām dotācijām vai aizdevumiem. Iespējams, šie uzņēmēji arī vēlēšies uzzināt, vai viņu uzņēmums atbilst kritērijiem, lai varētu gūt labumu no īpašiem juridiskiem nosacījumiem vai maksāt samazinātu maksu, kā tas ir paredzēts attiecībā uz MVU;
- **valdības ierēdņiem** — Eiropas, valsts, reģionālā un vietējā līmeņa amatpersonām, kas sagatavo un vada dažādas shēmas, apstrādā pieteikumus un garantē, ka uzņēmumi atbilst atbalsta saņemšanas kritērijiem.

Izmantojot pakāpenisku pieeju, šajā rokasgrāmatā ir **izskaidrots, kā var noteikt, vai uzņēmums var kvalificēties par MVU**. Rokasgrāmatā iekļauts arī **to terminu glosārijs**, kuri tiek izmantoti definīcijā vai tās praktiskā īstenošanā, kā arī **pašnovērtējuma veidlapas paraugs**. Minētajā veidlapā ir sniegts pārskats par to, kādi dati uzņēmumam ir jāiesniedz, piesakoties MVU atbalsta saņemšanai, un šo veidlapu var izmantot attiecīgās administratīvās struktūrvienības, lai noteiktu, vai uzņēmums atbilst MVU statusam. Tā kā šīs veidlapas izmantošana ir brīvprātīga, dalībvalsts administrācija tās saturu var brīvi pielāgot, lai tas atbilstu valstī pieņemtajai praksei.

Reģistrēšanās kā MVU — vairākas iespējas

Uzņēmumu var reģistrēt kā MVU vairākos veidos. Atkarībā no finansējuma programmas un vadošās iestādes (Eiropas, valsts, reģionālā līmeņa), kurai tiek iesniegts pieteikums, būs jāizpilda atšķirīgas reģistrācijas procedūras. Tiek strādāts pie tā, lai maksimāli veicinātu reģistrēšanos tiešsaistē.

Tīmekļa vietnē "Tava Eiropa" ir sniegta informācija par finansējuma programmām un norādīta attiecīgo reģistrācijas punktu kontaktinformācija, ja tāda ir pieejama

http://europa.eu/youreurope/business/funding-grants/eu-programmes/index_lv.htm

Piemēram, programmas "Apvārsnis 2020" dalībnieku portāla atbalsta saņēmēju reģistrs:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/organisations/register.html>

Vai ir vajadzīga papildu palīdzība?

MVU definīcijas tīmekļa vietnē ir pieejama bieži uzdoto jautājumu sadaļa, kas tiek regulāri atjaunināta. No minētās tīmekļa vietnes var lejupielādēt arī šo rokasgrāmatu (ir pieejamas dažādu valodu versijas).

MVU pārstāvji var arī sūtīt savus jautājumus par šo tematu uz adresi

GROW-SME-DEFINITION@ec.europa.eu

MVU DEFINĪCIJAS PIEMĒROŠANA

Vidusmēra Eiropas uzņēmums nodarbina ne vairāk kā sešus darbiniekus, un, neieslīgstot uzņēmuma apstākļu apskatīšanā sīkāk, to varētu uzskatīt par MVU. Tomēr šajā gadījumā piemērojamā definīcija paredz ņemt vērā uzņēmuma iespējamās attiecības ar citiem uzņēmumiem. Noteiktos gadījumos šīs attiecības — īpaši tad, ja tās rada nozīmīgas īpašumtiesību saites vai ļauj piekļūt papildu finanšu vai citiem resursiem — nozīmē, ka uzņēmums nav MVU.

MVU trīs kategorijas

MVU definīcijā ir nošķirtas trīs dažādas uzņēmumu kategorijas. Katra kategorija atbilst noteiktam attiecību veidam, kādas uzņēmums var veidot ar citiem uzņēmumiem. Šī atšķirība ir jānosaka, lai iegūtu skaidru priekšstatu par uzņēmuma ekonomisko situāciju un izslēgtu tos uzņēmumus, kuri patiesībā nav MVU.

MVU kategorijas:

- **autonoms uzņēmums** — ja uzņēmums ir vai nu pilnīgi neatkarīgs, vai arī tam ir viena vai vairākas mazākuma partnerības (katra mazāka nekā 25 %) ar citiem uzņēmumiem (sk. sadaļu "Vai mans uzņēmums ir autonoms uzņēmums?", 16. lpp.);
- **partneruzņēmums** — ja līdzdalība ar citiem uzņēmumiem ir vismaz 25 %, taču nepārsniedz 50 %, uzskatāms, ka tās ir attiecības starp partneruzņēmumiem (sk. sadaļu "Vai mans uzņēmums ir partneruzņēmums?", 18. lpp.);
- **saistīts uzņēmums** — ja līdzdalība ar citiem uzņēmumiem pārsniedz 50 % sliekšni, tas uzskatāms par saistītu uzņēmumu (sk. sadaļu "Vai mans uzņēmums ir saistīts uzņēmums?", 21. lpp.).

Kontrole

Svarīgs jēdziens MVU definīcijā ir kontroles koncepcija — gan juridiska, gan faktiskā. Kontrole nosaka, vai uzņēmums ir uzskatāms par partneruzņēmumu vai saistītu uzņēmumu. Ir jānovērtē ne vien kapitāls vai līdzdalība, bet arī tas, kādā apmērā viens uzņēmums kontrolē citu uzņēmumu.

MVU aprēķina veikšana

Atkarībā no tā, kurai kategorijai uzņēmums ir piešķaitāms, veicot MVU aprēķinu, iespējams, būs jāiekļauj dati no viena vai vairākiem citiem uzņēmumiem. Aprēķina rezultāts ļaus pārbaudīt, vai uzņēmums atbilst definīcijā noteiktajam darbinieku skaita ierobežojumam un vismaz vienam finanšu sliekšnim (sk. sadaļu "Kādi kritēriji ir jāpārbauda un kādi ir MVU sliekšņi", 10. lpp., un sadaļu "Kā aprēķināt šos datus?", 15. lpp.). Uzņēmumi, kas pārsniedz šos sliekšņus, nav uzskatāmi par MVU.

Sākot no 25. lappuses, vairākos noderīgos piemēros tiks izskaidrotas iespējamās attiecības starp uzņēmumiem un apmērs, kādā tās jāņem vērā MVU aprēķinā.

PĀRSKATS PAR MVU STATUSA NOTEIKŠANAS PROCESU

Uzņēmuma MVU statusa noteikšanas procesu veido četri posmi.

1. posms. Vai manu darbību var klasificēt kā uzņēmuma darbību?

Lai kvalificētos par MVU, vispirms ir jānosaka, vai jūsu darbību var uzskatīt par uzņēmuma darbību.

2. posms. Kādi kritēriji ir jāpārbauda, un kādi ir MVU sliekšņi?

Otrkārt, ir jānosaka piemērojamie kvalificēšanas kritēriji un sliekšņi.

3. posms. Ko šie kritēriji nozīmē?

Treškārt, ir jāinterpretē dažādo kritēriju nozīme un tie pareizi jāpiemēro.

4. posms. Kā aprēķināt šos datus?

Ceturtkārt, ir jānosaka, kuri dati jāizskata un jānovērtē attiecībā pret sliekšņiem, kādā daudzumā vai proporcijās. Tādēļ uzņēmumam vispirms jānosaka, vai tas ir **autonoms** uzņēmums, **partneruzņēmums** vai **saistīts** uzņēmums.

Vai manu darbību var klasificēt kā uzņēmuma darbību? (1. pants)

1. posms

Lai kvalificētos par MVU, pirmkārt, ir jānosaka, vai jūsu darbību var klasificēt kā uzņēmuma darbību.

Saskaņā ar definīciju par uzņēmumu uzskata "jebkuru saimnieciskās darbības subjektu neatkarīgi no tā juridiskās formas". Šis formulējums atspoguļo terminoloģiju, ko savos spriedumos izmanto Eiropas Savienības Tiesa.

Noteicošais faktors ir tieši saimnieciskā darbība, nevis juridiskā forma.

Praksē tas nozīmē, ka pašnodarbinātas personas, ģimenes uzņēmumus, partnerības un asociācijas vai jebkuras citas vienības, kas regulāri ir iesaistītas saimnieciskā darbībā, var uzskatīt par uzņēmumiem.

Saimnieciskā darbība parasti tiek traktēta kā "produktu vai pakalpojumu pārdošana par noteiktu cenu noteiktā/tiešā tirgū".

Kādi kritēriji ir jāpārbauda un kādi ir MVU sliekšņi? (2. pants)

2. posms

MVU definīcijā ir ņemti vērā šādi trīs kritēriji:

→ darbinieku skaits;

→ gada apgrozījums;

→ gada kopsavilkuma bilance.

Sīko, mazo un vidējo uzņēmumu kategoriju veido uzņēmumi, kuri:

→ nodarbina mazāk nekā 250 personas un

→ kuru gada apgrozījums nepārsniedz 50 miljonus euro VAI kuru gada kopsavilkuma bilance nepārsniedz 43 miljonus euro.

Nodarbina < 250 personas

un

**< vai =
50 miljoni EUR**

vai

**< vai =
43 miljoni EUR**

Lai uzņēmums tiktu uzskatīts par MVU, darbinieku skaita kritērijs ir jāievēro obligāti. Taču uzņēmums var izvēlēties, **vai** tas izmantos atbilstību apgrozījuma griestiem **vai** kopsavilkuma bilances griestiem. Tam **nav** jānodrošina atbilstība abām prasībām, un tas **var pārsniegt vienu no šīm vērtībām**, neietekmējot savu MVU statusu.

MVU definīcija piedāvā šo izvēles iespēju, jo uzņēmumiem, kuri darbojas tirdzniecības un izplatīšanas nozarē, apgrozījuma rādītāji pēc būtības ir augstāki nekā ražošanas nozarē iesaistītajiem uzņēmumiem. Ļaujot izvēlēties starp šo kritēriju un kopsavilkuma bilances kritēriju, kas atspoguļo uzņēmuma kopējo bagātību, tiek nodrošināta godīga attieksme pret MVU, kas iesaistīti atšķirīgos saimnieciskās darbības veidos.

Salīdzinot savus datus ar triju kritēriju sliekšņiem, uzņēmums var noteikt, vai tas ir sīkais, mazais vai vidējais uzņēmums.

→ **Sīkie uzņēmumi** tiek definēti kā uzņēmumi, kas nodarbina mazāk nekā 10 personas un kuru gada apgrozījums vai gada kopsavilkuma balance nepārsniedz divus miljonus euro.

→ **Mazie uzņēmumi** tiek definēti kā uzņēmumi, kas nodarbina mazāk nekā 50 personas un kuru gada apgrozījums vai gada kopsavilkuma balance nepārsniedz 10 miljonus euro.

→ **Vidējie uzņēmumi** tiek definēti kā uzņēmumi, kas nodarbina mazāk nekā 250 personas un kuru gada apgrozījums nepārsniedz 50 miljonus euro vai gada kopsavilkuma balance nepārsniedz 43 miljonus euro.

Kādi dati ir jāizmanto?

Veicot aprēķinus, būtu jāizmanto dati, kas ietverti pēdējā apstiprinātajā gada pārskatā. Jaundibinātiem uzņēmumiem, kam vēl nav apstiprinātu gada pārskatu, būtu jā sagatavo deklarācija, kurā ietvertas labā ticībā veiktas aplēses ⁽²⁾ (uzņēmējdarbības plāna veidā), kas izdarīta finanšu gada laikā. Šim uzņēmējdarbības plānam būtu jāaptver viss periods (finanšu gadi) līdz laikam, kad uzņēmums sāks radīt apgrozījumu (sk. Ieteikuma pielikuma 4. pantu, 40. lpp.).

⁽²⁾ Plašāka informācija par pavadddokumenti atrodama glosārijā.

Sliekšņi (2. pants)

Uzņēmuma kategorija	Darbinieku skaits: ikgadējā darba vienība (IDV)	Gada apgrozījums	vai	Gada kopsavilkuma balance
Vidējs uzņēmums	< 250	≤ 50 miljoni EUR	vai	≤ 43 miljoni EUR
Mazs uzņēmums	< 50	≤ 10 miljoni EUR	vai	≤ 10 miljoni EUR
Sīks uzņēmums	< 10	≤ 2 miljoni EUR	vai	≤ 2 miljoni EUR

Ko šie
kritēriji
nozīmē?

3. posms

1. kritērijs: darbinieku skaits (5. pants)

Darbinieku skaits ir obligāts kritērijs, lai noteiktu, vai uzņēmumu var uzskatīt par MVU, kā arī to, kurā kategorijā MVU ietilpst. Uzņēmumu nevar uzskatīt par MVU, ja tas šim kritērijam neatbilst.

Darbinieku skaitā tiek iekļauti

Darbinieku skaita **kritērijs** aptver pilna laika, nepilna laika, pagaidu un sezonas darbiniekus un ietver šādas kategorijas:

- darbinieki;
- uzņēmuma labā strādājošas personas, kas ir norīkotas tajā un tiek uzskatītas par darbiniekiem saskaņā ar valsts likumiem (šī kategorija var ietvert arī pagaidu darbiniekus);
- īpašnieki vadītāji;
- partneri, kas ir iesaistīti regulārā darbībā uzņēmumā un gūst finansiālu labumu no uzņēmuma darbības.

Darbinieku skaitā netiek iekļauti

- Mācekļi vai studenti, kas saņem profesionālo apmācību saskaņā ar mācekļa vai profesionālās apmācības līgumu;
- darbinieki, kas ir dzemdību vai bērna kopšanas atvaļinājumā.

Kāda ir “darbinieka” definīcija?

Ir spēkā valsts darba tiesību aktu noteikumi. Tie dažādās valstīs ir atšķirīgi, piemēram, attiecībā uz pagaidu darbiniekiem, kas strādā kā neatkarīgi darbuzņēmēji vai tiek noalgoti no pagaidu nodarbinātības aģentūras. Jums būtu jāsasazinās ar jūsu valsts iestādēm, lai noteiktu, kā jēdziens “darbinieks” ir definēts jūsu valsts tiesību aktos.

Darbinieku skaita aprēķināšana

Pamata darbinieku skaitu izsaka ikgadējās darba vienībās (IDV). Viena vienība atbilst vienai personai, kas ir strādājusi pilnu darba laiku uzņēmumā vai tā labā visu pārskata

gadu. Nepilna laika darbiniekus, sezonas strādniekus un tos darbiniekus, kuri nostrādāja nepilnu gadu, uzskaita kā vienības daļu.

2. un 3. kritērijs: gada apgrozījums un kopsavilkuma balance (4. pants)

Gada apgrozījums

Gada apgrozījumu nosaka, aprēķinot ieņēmumus, kurus uzņēmums saņēmis attiecīgajā gadā no produktu pārdošanas un tādu pakalpojumu sniegšanas, kas atbilst uzņēmuma parastajām darbībām, pēc tam, kad ir atņemti visi atskaitījumi. Apgrozījumā neietver pievienotās vērtības nodokli (PVN) vai citus netiešus nodokļus ⁽³⁾.

Gada kopsavilkuma balance

Gada kopsavilkuma balance attiecas uz uzņēmuma galveno aktīvu vērtību ⁽⁴⁾.

⁽³⁾ Sk. 28. pantu Padomes Direktīvā 78/660/EEK (1978. gada 25. jūlijs), kas pamatojas uz Līguma 54. panta 3. punkta g) apakšpunktu un attiecas uz noteiktu veidu sabiedrību gada pārskatiem (OV L 222, 14.8.1978., 11.–31. lpp.).

⁽⁴⁾ Sīkāku informāciju sk. 12. panta 3. punktā Padomes Direktīvā 78/660/EEK (1978. gada 25. jūlijs), kas pamatojas uz Līguma 54. panta 3. punkta g) apakšpunktu un attiecas uz noteiktu veidu sabiedrību gada pārskatiem (OV L 222, 14.8.1978., 11.–31. lpp.), 2. nodaļa.

Kas notiek, ja tiek pārsniegts konkrētais sliekšnis?

Ieteikuma par MVU definīciju pielikuma 4. panta 2. punkts nodrošina stabilitāti un noteiktību uzņēmumiem, kuru rādītāji ir tuvu attiecīgajai robežvērtībai un kuriem pastāv risks īslaicīgi to pārsniegt atsevišķā gadā un/vai mainīgos tirgos. Tādējādi, ja atsaucēs gadā uzņēmums pārsniedz darbinieku skaita ierobežojumu vai finansiālos griestus, tas neietekmēs tā situāciju un uzņēmums saglabās MVU statusu, ar kādu tas sāka pārskata gadu. Taču, ja uzņēmums minētās robežvērtības pārsniedz divus pārskata gadus pēc kārtas, tas MVU statusu zaudē.

Un pretēji — uzņēmums var iegūt MVU statusu, ja tas iepriekš bija liels uzņēmums, bet pēc tam tā rādītāji divus secīgus pārskata periodus ir samazinājušies un ir zem šīm robežvērtībām.

Gadījuma Nr.	N (atsauces gads) ⁽⁵⁾	N-1	N-2	MVU statuss
1.	MVU	Nav MVU	Nav MVU	Nav MVU
2.	MVU	MVU	Nav MVU	MVU
3.	MVU	MVU	MVU	MVU
4.	MVU	Nav MVU	MVU	MVU
5.	Nav MVU	MVU	MVU	MVU
6.	Nav MVU	Nav MVU	MVU	Nav MVU
7.	Nav MVU	MVU	Nav MVU	Nav MVU
8.	Nav MVU	Nav MVU	Nav MVU	Nav MVU

⁽⁵⁾ Pēdējais apstiprinātais pārskata periods.

Ieteikuma par MVU definīciju pielikuma 4. panta 2. punkta mērķis ir nodrošināt, lai uzņēmumi, kas piedzīvo izaugsmi, netiek sodīti ar MVU statusa zaudēšanu, ja vien tie attiecīgās robežvērtības nepārsniedz ilgstoši. Ņemot vērā šo nolūku, 4. panta 2. punkts netiek piemērots gadījumos, kad uzņēmumi pārsniedz attiecīgās MVU robežvērtības īpašumtiesību maiņas dēļ, pēc apvienošanās vai iegādes, kas parasti nav uzskatāma par īslaicīgu un nepastāvīgu situāciju.

Uzņēmumi, kuriem mainījās īpašumtiesības, jānovērtē, pamatojoties uz to akcionāru struktūru darījuma, nevis pēdējo gadu pārskatu noslēgšanas brīdī ⁽⁶⁾. Tāpēc MVU statusa zaudēšana var būt tūlītēja.

⁽⁶⁾ Sk. Komisijas Lēmuma 2012/838/ES (2012. gada 18. decembris) 1.1.3.1. sadaļas 6. punkta e) apakšpunktu.

Kā aprēķināt šos datus?

4. posms

Lai noteiktu datus, kas jāizskata un jānovērtē attiecībā pret noteiktajiem sliekšņiem, uzņēmumam vispirms ir jānosaka, vai tas ir:

- **autonoms** uzņēmums (pārliecinoši visizplatītākā kategorija);
- **partneruzņēmums**;
- **saistīts** uzņēmums.

Aprēķini katram no šiem trim uzņēmumu veidiem ir atšķirīgi, un rezultāts noteiks, vai uzņēmums atbilst dažādajām robežvērtībām, kas ieviestas ar MVU definīciju. Atkarībā no situācijas uzņēmumam ir jāņem vērā:

- tikai savi dati;
- datu daļa — partneruzņēmuma gadījumā;
- visu saistīto uzņēmumu dati.

Jāņem vērā jebkādas šādas uzņēmuma attiecības ar citiem uzņēmumiem (tiešas vai netiešas). Šo uzņēmumu ģeogrāfiskā izcelsme vai uzņēmējdarbības joma nav būtiska ⁽⁷⁾. Šajā rokasgrāmatā sniegtajos piemēros ilustrēts, kādā apmērā ir jāņem vērā uzņēmuma attiecības.

Ņemiet vērā, ka uzņēmumi, kuri sagatavo konsolidētus pārskatus vai kuru dati pilnīgas konsolidācijas veidā tiek iekļauti cita uzņēmuma konsolidētajos pārskatos, parasti tiek uzskatīti par saistītiem uzņēmumiem ⁽⁸⁾.

⁽⁷⁾ Tomēr, ja saikne veidojusies ar fizisku personu starpniecību, noteicošais faktors ir tirgi, kuros uzņēmumi darbojas.

⁽⁸⁾ Papildu informācija par konsolidāciju ir atrodama glosārijā.

Vai mans uzņēmums ir autonoms uzņēmums? (3. panta 1. punkts)

Definīcija

Uzņēmums ir autonoms, ja:

→ tas ir pilnīgi neatkarīgs, t. i., tam nav dalības citos uzņēmumos un

→ nevienam citam uzņēmumam nav dalības tajā

vai

→ tam pieder mazāk nekā 25 % kapitāla vai balsstiesību (jāņem vērā augstākais rādītājs) vienā vai vairākos citos uzņēmumos un/vai

→ ārējām personām nav vismaz 25 % līdzdalības uzņēmuma kapitālā vai balsstiesībās (jāņem vērā augstākais rādītājs),

vai

→ uzņēmums nav saistīts ar citu uzņēmumu ar fiziskas personas starpniecību 3. panta 3. punkta izpratnē.

Autonoms uzņēmums

Nav partneruzņēmums un nav saistīts ar citu uzņēmumu (sk. 3. panta 1. punktu, 35. lpp.)

Netiešu partneruzņēmumu piemēri aprakstīti 25., 26. un 29. lappusē

Mans uzņēmums
ir pilnīgi
neatkarīgs

vai

Cits
uzņēmums

Manam
uzņēmumam pieder
mazāk nekā 25 %
(kapitāla vai
balsstiesību)
citā uzņēmumā

< 25 %

un/vai

Piezīme

- Pastāv iespēja, ka uzņēmumā ir vairāki ieguldītāji, katrs no tiem — ar mazāk nekā 25 % līdzdalību uzņēmumā, taču tas joprojām ir uzskatāms par autonomu, ja šie ieguldītāji savstarpēji nav saistīti, kā aprakstīts sadaļā "Vai mans uzņēmums ir saistīts uzņēmums?", 21. lpp.
- Ja ieguldītāji ir saistīti, uzņēmums var tikt uzskatīts par partneruzņēmumu vai saistītu uzņēmumu atkarībā no tā konkrētās situācijas (sk. sadaļu "Vai mans uzņēmums ir partneruzņēmums?", 18. lpp., un sadaļu "Vai mans uzņēmums ir saistīts uzņēmums?", 21. lpp.).

Mans
uzņēmums

Citam uzņēmumam pieder
mazāk nekā 25 %
manā uzņēmumā

< 25 %

Vērā nemamo datu noteikšana (6. panta 1. punkts)

Ja uzņēmums ir autonoms, tas izvērtē tikai to darbinieku skaitu un tos finanšu datus, kas ir iekļauti tā gada pārskatos, lai pārbaudītu, vai tiek ievēroti definīcijas 2. pantā noteiktie sliekšņi.

Iznēmumi (3. panta 2. punkta a)–d) apakšpunkts)

Uzņēmums tomēr var tikt klasificēts kā autonoms uzņēmums un tādējādi tāds, kuram nav partneruzņēmumu, pat tad, ja 25 % sliekšni sasniedz vai pārsniedz jebkurš no šāda veida ieguldītājiem:

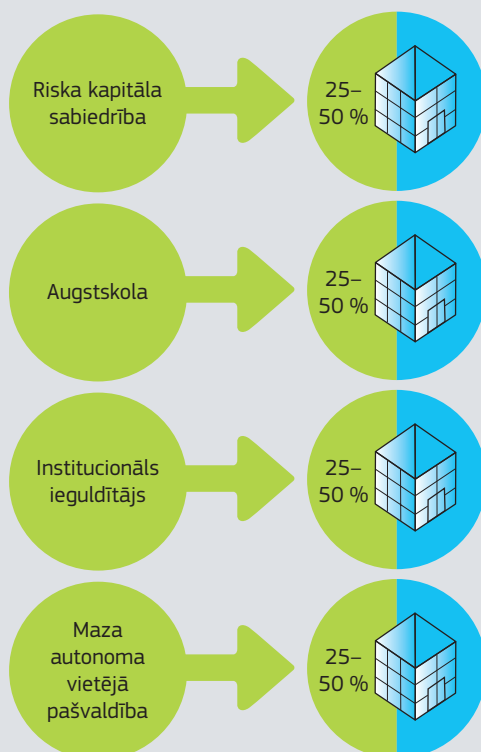
- publiskas ieguldījumu sabiedrības, riska kapitāla sabiedrības un "biznesa eņģeļi" ⁽⁹⁾;
- augstskolas un bezpeļņas pētniecības centri;
- institucionāli ieguldītāji, tostarp reģionālās attīstības fondi;
- autonomas vietējās pašvaldības, kuru gada budžets ir mazāks par 10 miljoniem euro un kuru teritorijā ir mazāk nekā 5000 iedzīvotāju.

Vienam vai vairākiem no iepriekš uzskaitītajiem ieguldītājiem drīkst būt ne vairāk kā 50 % līdzdalība uzņēmumā, ja tie atsevišķi vai kopīgi nav saistīti ar attiecīgo uzņēmumu (saistīta uzņēmuma jēdziens aprakstīts 21. lpp., sadaļā "Vai mans uzņēmums ir saistīts uzņēmums?").

⁽⁹⁾ Sk. glosāriju. "Biznesa eņģeļu" finansiālajai līdzdalībai vienā uzņēmumā ir jābūt mazākai par 1 250 000 euro.

Iznēmums

Uzņēmumu tomēr var kvalificēt kā autonomu, ja 25–50 % tā kapitāla vai balsstiesību pieder kādam no šāda veida ieguldītājiem

Vai mans uzņēmums ir partneruzņēmums? (3. panta 2. punkts)

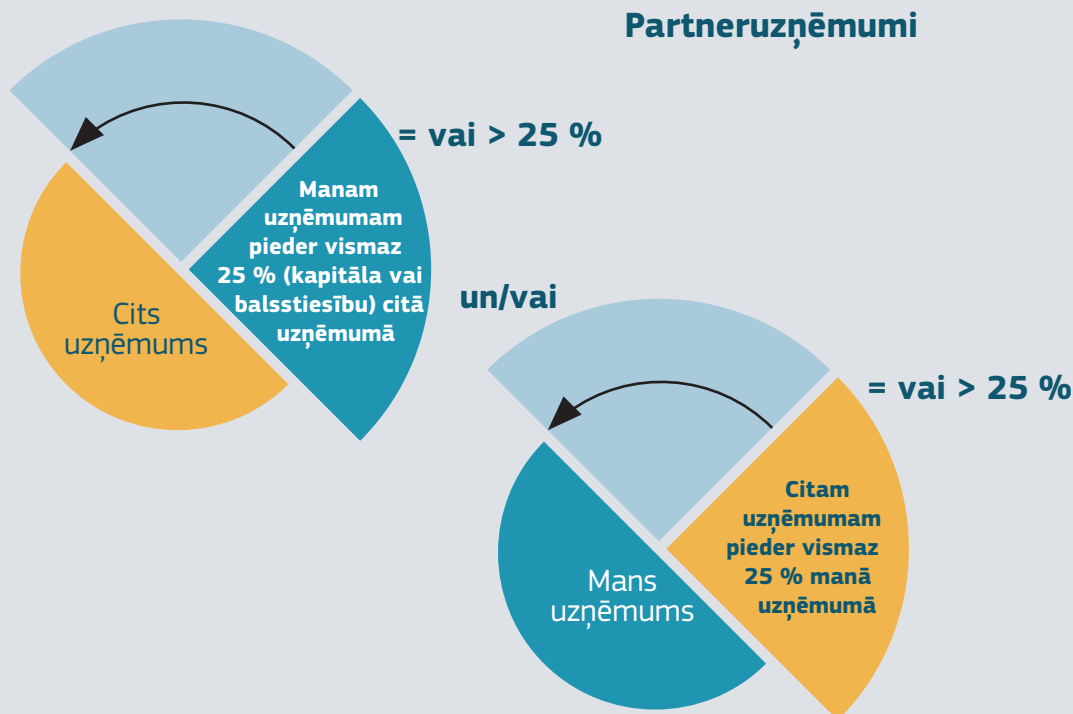
Šis attiecību veids raksturo to uzņēmumu situāciju, kuri nodibina zināmas finansiālas partnerības ar citiem uzņēmumiem, bet nevienam no tiem nav tiešas vai netiešas kontroles pār citiem uzņēmumiem. Partneri ir uzņēmumi, kas nav ne autonomi, ne saistīti viens ar otru.

Definīcija

Uzņēmums ir partneruzņēmums, ja:

- uzņēmumam ir vismaz 25 % līdzdalība cita uzņēmuma kapitālā vai balsstiesībās un/vai ja citam uzņēmumam ir vismaz 25 % līdzdalība attiecīgajā uzņēmumā, un
- uzņēmums nav saistīts ar citu uzņēmumu (sk. sadaļu "Vai mans uzņēmums ir saistīts uzņēmums?", 21. lpp.). Cita starpā tas nozīmē, ka uzņēmuma balsstiesības otrā uzņēmumā (vai otrādi) nepārsniedz 50 %.

Piemēri par netiešiem partneruzņēmumiem ir aprakstīti 25. lappusē.

Vērā nemamo datu noteikšana (6. panta 2., 3. un 4. punkts)

Nosakot tiesības uz MVU statusu saistībā ar partneruzņēmumiem, attiecīgajam uzņēmumam ir jāpieskaita saviem datiem daļa no partneruzņēmuma darbinieku skaita un finanšu informācijas. Šī proporcija atspoguļos procentuālo akciju vai balsstiesību daļu (ņemot vērā lielāko), kas ir tā turējumā.

Piemēram, ja uzņēmumam ir 30 % dalība citā uzņēmumā, tas saviem skaitļiem pieskaita 30 % no partneruzņēmuma darbinieku skaita, apgrozījuma un kopsavilkuma bilances. Ja ir vairāki partneruzņēmumi, tādi paši aprēķini jāveic katram partneruzņēmumam, kas attiecību ķēdē atrodas tieši pirms vai pēc attiecīgā uzņēmuma.

Turklāt ir jāņem vērā visu to uzņēmumu proporcionālie dati, kas ir saistīti ar jebkuru no uzņēmuma partneruzņēmumiem. Tomēr partneruzņēmumu savstarpējie dati nav jāizskata (sk. 2. piemēru, 26. lpp.).

Iespējams, kādā konkrētā gadījumā būs nepieciešami papildu dati (piem., par konsolidāciju pēc pašu kapitāla), lai noteiktu attiecības starp novērtējamo uzņēmumu un potenciālajiem partneruzņēmumiem vai saistītajiem uzņēmumiem.

Valsts institūciju gadījums (3. panta 4. punkts)

Saskaņā ar definīciju uzņēmums nav MVU, ja 25 % vai vairāk procentus no tā kapitāla vai balsstiesībām tieši vai netieši, kopā vai atsevišķi kontrolē viena vai vairākas valsts struktūras. Šāds noteikums pieņemts tādēļ, ka valsts īpašumtiesības var nodrošināt šādiem uzņēmumiem zināmas priekšrocības (it īpaši finansiālas), salīdzinot ar citiem uzņēmumiem, kurus finansē ar privātu akciju kapitālu. Turklāt bieži nav iespējams aprēķināt attiecīgos valsts struktūru darbinieku un finanšu datus.

Uz 17. lappusē uzskaitītajiem ieguldītājiem, piemēram, augstskolām vai autonomām vietējām pašvaldībām, kurām saskaņā ar valsts likumiem ir valsts iestādes statuss, šis noteikums neattiecas. Šādu ieguldītāju dalība uzņēmumā var būt līdz 50 % no uzņēmuma balsstiesībām. Ja šī attiecība pārsniedz 50 %, uzņēmumu nevar uzskatīt par MVU.

Kā aprēķināt partneruzņēmumu datus?

(Norādītās procentuālās daļas ir tikai ilustratīvas. Citus piemērus skatiet 25.–30. lpp.)

Manam uzņēmumam A pieder 33 % uzņēmumā C un 49 % uzņēmumā D, savukārt uzņēmumam B ir 25 % daļu manā uzņēmumā.

Lai aprēķinātu manus darbinieku skaita un finanšiālos datus, man saviem kopējiem rādītājiem ir jāpieskaita attiecīgās procentuālās daļas no B, C un D datiem.

Mani kopējie rādītāji = 100 % no A + 25 % no B + 33 % no C + 49 % no D.

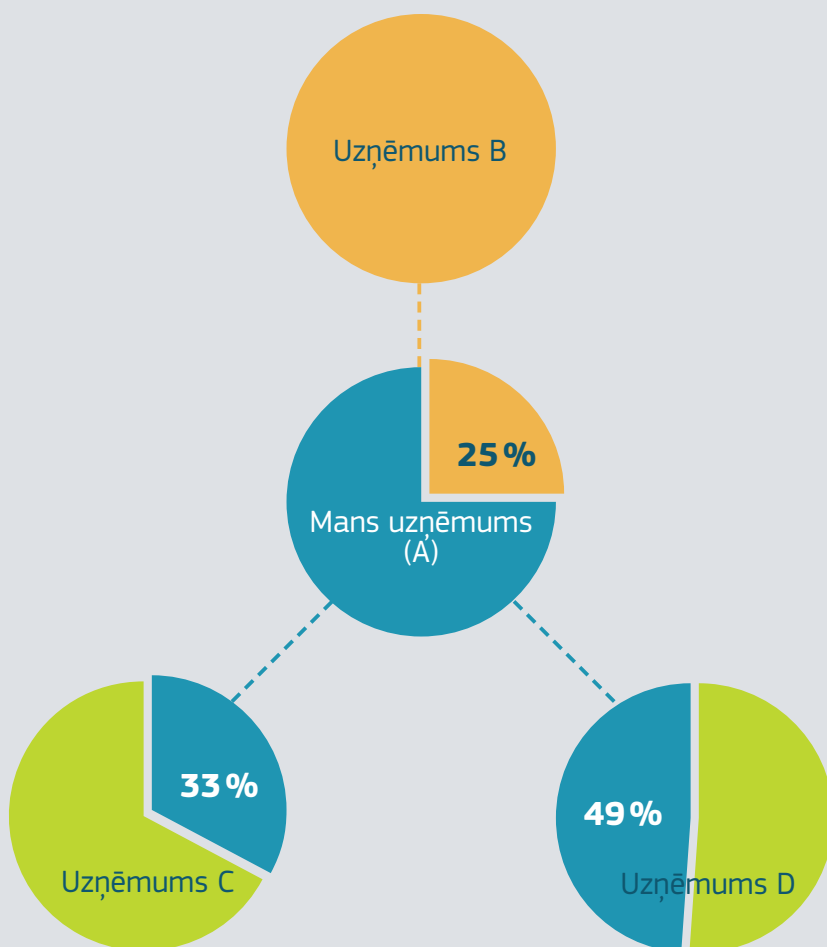
Mani kopējie
rādītāji

25 % no B

100 % no A

33 % no C

49 % no D

Vai mans uzņēmums ir saistīts uzņēmums? (3. panta 3. punkts)

Saistīti uzņēmumi ir tādi uzņēmumi, kas veido grupu, pateicoties tiešai vai netiešai kontrolei, kura uzņēmumā tiek īstenota ar balsstiesību vairākumu, kas pieder citam uzņēmumam, vai pateicoties iespējām īstenot dominējošu ietekmi uz uzņēmumu.

Kas notiek ar komercpilnvarām?

Divi uzņēmumi ar komercpilnvarām ne vienmēr ir uzskatāmi par saistītiem. Tas ir atkarīgs no katra konkrētā komercpilnvarojuma līguma noteikumiem. Tomēr, ja ar komercpilnvarojuma līgumu tiek izveidots kāds no četriem iepriekš uzskaitītajiem attiecību veidiem, uzņēmumi ir uzskatāmi par saistītiem.

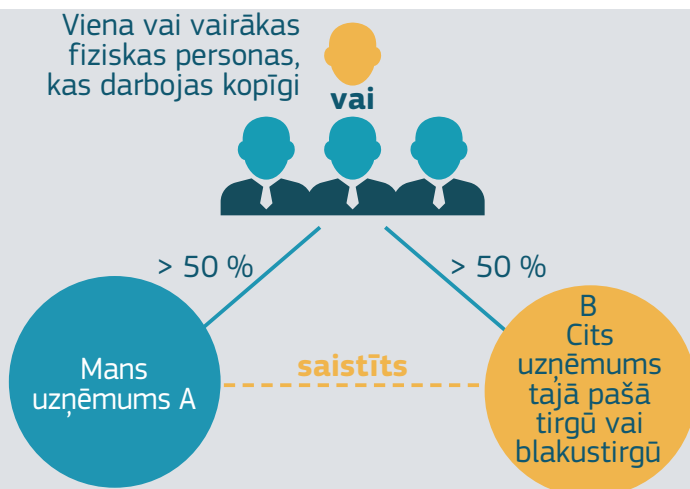
Definīcija

Divi vai vairāki uzņēmumi ir saistīti, ja starp tiem pastāv kāds no šādiem attiecību veidiem:

- vienam uzņēmumam ir akcionāru vai dalībnieku balsstiesību vairākums citā uzņēmumā;
- vienam uzņēmumam ir tiesības iecelt vai atcelt vairākumu cita uzņēmuma administratīvās, vadības vai pārraudzības struktūras locekļu;
- vienam uzņēmumam ir tiesības īstenot dominējošu ietekmi pār citu uzņēmumu saskaņā ar līgumu, kas noslēgts ar šo uzņēmumu, vai noteikumu tā dibināšanas līgumā vai statūtos;
- viens uzņēmums saskaņā ar vienošanos spēj īstenot pilnīgu kontroli pār akcionāru vai dalībnieku balsstiesībām citā uzņēmumā.

Tipisks saistīta uzņēmuma piemērs ir pilnīgā īpašumā esošs meitasuzņēmums.

Ja šāda veida attiecības ir gadījumā, kad īpašumtiesības pieder vienai vai vairākām fiziskām personām (kuras darbojas kopīgi), iesaistītie uzņēmumi uzskatāmi par saistītiem, ja tie darbojas tajā pašā tirgū vai blakustirgos ⁽¹⁰⁾.

Mani kopējie rādītāji
= 100 % no A + 100 % no B

⁽¹⁰⁾ Plašāka informācija ir atrodamā glosārijā.

Vērā ņemamo datu noteikšana (6. panta 2., 3. un 4. punkts)

Attiecībā uz saistītiem uzņēmumiem 100 % saistītā uzņēmuma datu ir jāpieskaita attiecīgā uzņēmuma datiem, lai noteiktu, vai tas atbilst definīcijā noteiktajam darbinieku skaita sliekšnim un kādam no finansiālajiem sliekšņiem.

Lielākajā daļā dalībvalstu attiecībā uz šādiem uzņēmumiem likumā ir noteikts, ka tiem ir

jāsagatavo konsolidēti pārskati, vai arī tie ir iekļauti cita uzņēmuma pārskatos pilnas konsolidācijas veidā.

Ja uzņēmums nesagatavo konsolidētus pārskatus un uzņēmums, ar kuru tas ir saistīts, savukārt arī ir saistīts ar citiem uzņēmumiem (saistītais partneris), attiecīgajam uzņēmumam ir jāpieskaita saviem datiem 100 % visu šo saistīto uzņēmumu datu, kā arī partneruzņēmumu procentuālā attiecība.

Kā aprēķināt saistītu uzņēmumu datus?

(Norādītās procentuālās daļas ir tikai ilustratīvas. Citus piemērus skatiet 25.–30. lpp.)

Manam uzņēmumam A pieder 51 % uzņēmumā C un 100 % uzņēmumā D, savukārt uzņēmumam B ir 60 % dalība manā uzņēmumā.

Tā kā līdzdalība katrā no gadījumiem ir lielāka nekā 50 %, es pieskaitu 100 % no katra no četriem attiecīgo uzņēmumu datiem, aprēķinot savus darbinieku skaita un finansiālos sliekšņus.

Mani kopējie rādītāji = 100 % no A + 100 % no B + 100 % no C + 100 % no D.

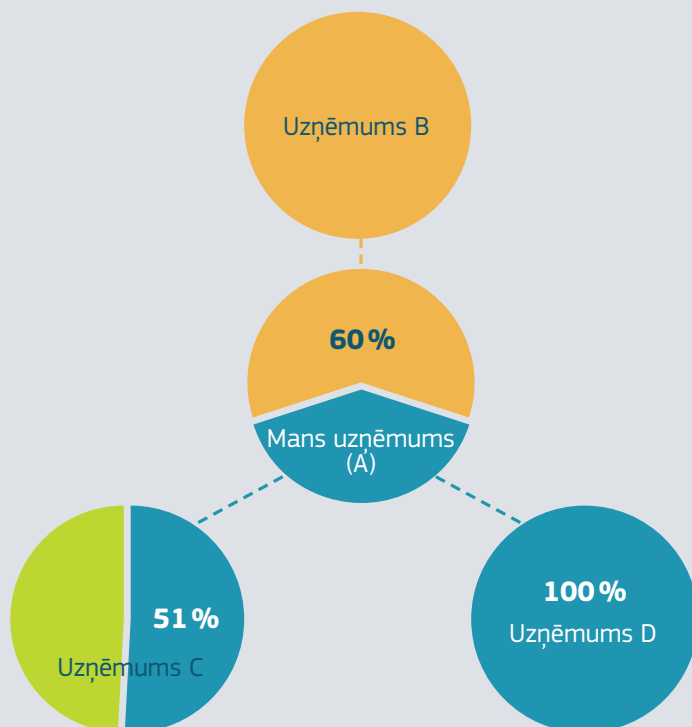
Mani kopējie rādītāji

100 % no B

100 % no A

100 % no C

100 % no D

Kopsavilkums — kuri dati ir jāņem vērā?

Neatkarīgi no tā, vai uzņēmums sagatavo konsolidētos pārskatus vai ne, tā galīgajos izskatāmajos datos ir jāiekļauj šādi dati:

- visu tā partneruzņēmumu dati;
- visu ar to saistīto uzņēmumu dati;
- visu ar tā partneruzņēmumiem saistīto uzņēmumu dati;
- visu ar tā saistītajiem uzņēmumiem saistīto uzņēmumu dati;
- visu saistīto uzņēmumu partneruzņēmumu dati.

Partneruzņēmumu savstarpējās attiecības nav jāizskata.

Šīs rokasgrāmatas 25.–30. lpp. sniegti piemēri, kas ilustrē šo aprēķinu sarežģītākās situācijās.

Vai ir jāņem vērā arī tāda uzņēmuma dati, kurš ir partneruzņēmuma partneruzņēmums?

Lai izvairītos no sarežģītiem un nebeidzamiem aprēķiniem, definīcijā ir iekļauts noteikums, ka gadījumā, ja pašam partneruzņēmumam ir citi partneruzņēmumi, ir jāņem vērā tikai to partneruzņēmumu dati, kas attiecību ķēdē atrodas tieši pirms vai pēc attiecīgā uzņēmuma (sk. 6. panta 2. punktu, 43. lpp., un 2. piemēru, 26. lpp.).

Kā rīkoties, ja partneruzņēmums ir saistīts ar citu uzņēmumu?

Šajā gadījumā partneruzņēmuma datos ir jāiekļauj saistītā uzņēmuma dati 100 % apmērā (sk. sadaļu "Vai mans uzņēmums ir saistīts uzņēmums?", 21. lpp.).

Pēc tam attiecīgajam uzņēmumam savos datos ir jāiekļauj procentuālā daļa, kas vienāda ar partneruzņēmuma līdzdalības daļu (sk. 6. panta 3. punktu, 43. lpp., un sadaļu "Kā aprēķināt saistīto uzņēmumu datus?", 22. lpp.).

SECINĀJUMI

Eiropas Komisija uzskata, ka MVU definīcija ir svarīgs instruments efektīvu pasākumu un programmu īstenošanā MVU attīstības un panākumu veicināšanai. Tāpēc dalībvalstis kopā ar Eiropas Investīciju banku un Eiropas Investīciju fondu tiek aicinātas izmantot to tik plaši, cik iespējams.

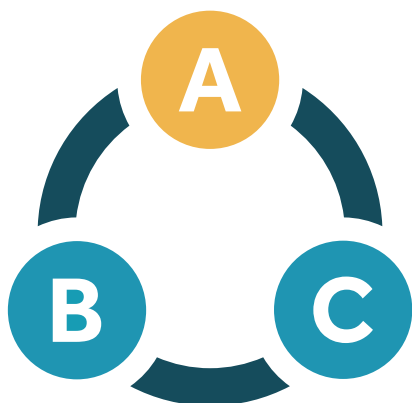
Komisija cer, ka šī pārskatītā rokasgrāmata būs noderīga MVU un ka ļoti daudzi uzņēmumi gūs labumu no pasākumiem, kurus īsteno Eiropas, valstu, reģionālās un vietējās iestādes saskaņā ar šo definīciju.

Vai jūsu uzņēmums nav MVU? Atbalsts ir pieejams arī citiem uzņēmumiem

Lai gan šajā rokasgrāmatā uzmanība ir pievērsta MVU, ir liels skaits finansēšanas pasākumu un atbalsta programmu, kas ir pieejamas tiem uzņēmumiem, kuri nav kvalificējami kā MVU.

Tīmekļa vietnē "Tava Eiropa" ir sniegta informācija par finansējuma programmām un norādīta attiecīgo reģistrācijas punktu kontaktinformācija, ja tāda ir pieejama.

<http://europa.eu/!RT38Ny>

Definīcija var tikt papildus precizēta, un Komisija vajadzības gadījumā to turpmākajos gados pieļāgos, lai ņemtu vērā gūto pieredzi un ekonomikas norises visā Eiropas Savienībā.

Komisijas 2003. gada lēmuma teksts un deklarācijas veidlapas paraugs ir atrodams, sākot no 38. lpp.

1. piemērs *Situācija*

Mans uzņēmums A ir saistīts ar uzņēmumu B ar 60 % līdzdalību, kas uzņēmumam B ir manā uzņēmumā.

Taču arī uzņēmumam B ir divi partneruzņēmumi — uzņēmumi C un D, kuriem ir attiecīgi 32 % un 25 % līdzdalība uzņēmumā B.

Saistība ar diviem partneruzņēmumiem

Aprēķins

Lai es varētu aprēķināt savus datus, man sava uzņēmuma datiem ir jāpiešķaita 100 % no B datiem, kā arī 32 % no C datiem un 25 % no D datiem.

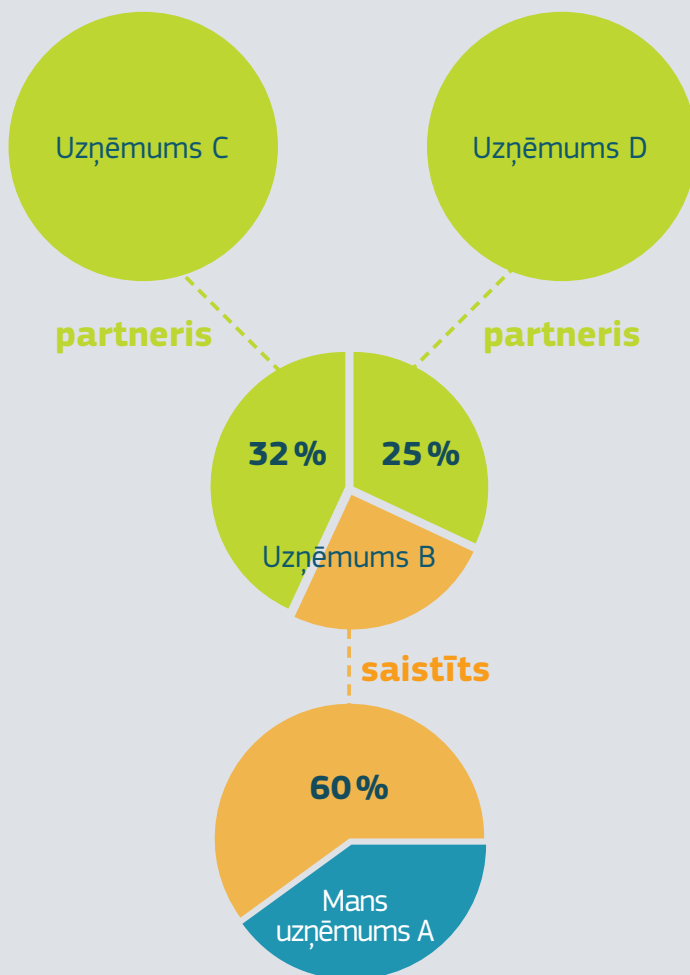
Mani kopējie rādītāji = 100 % no A + 100% no B + 32% no C + 25% no D.

Mani kopējie
rādītāji

32 % no C
25 % no D

100 % no B

100 % no A

2. piemērs

Netiešs partneris un saistīts uzņēmums

Situācija

Uzņēmumi B un C abi ir mana uzņēmuma A partneri, jo katram no tiem ir 38 % līdzdalība manā uzņēmumā. Bet uzņēmums B ir saistīts arī ar uzņēmumu D ar 60 % līdzdalību, savukārt C un E ir partneruzņēmumi (40 %).

Aprēķins

Lai es varētu aprēķināt savus datus, man, no vienas puses, sava uzņēmuma datiem ir jāpieskaita 38 % no B un D kopīgajiem datiem (jo B un D ir saistīti), un, no otras puses, tikai 38 % no uzņēmuma C datiem. Man nav jāņem vērā E dati, jo šis partneruzņēmums attiecību ķēdē neatrodas tieši pirms mana uzņēmuma (sk. sadaļu "Vērā ņemamo datu noteikšana", 19. lpp.).

Mani kopējie rādītāji = 100 % no A + 38 % no (B + D) + 38 % no C.

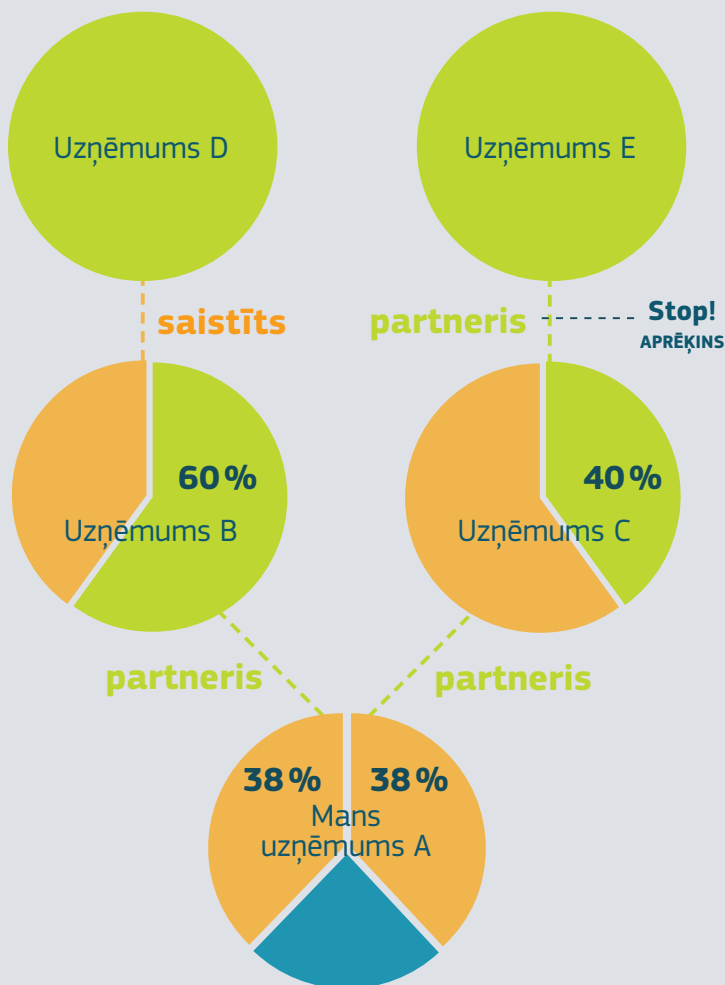
Mani kopējie
rādītāji

38 % no D

38 % no B

38 % no C

100 % no A

3. piemērs *Situācija*

Saistītu uzņēmumu grupa

Manam uzņēmumam A ir trīs ieguldītāji — uzņēmumi B, C un D, un katram no tiem pieder 20 % mana kapitāla vai balsstiesību. Šie ieguldītāji paši ir savstarpēji saistīti, veidojot saistītu uzņēmumu grupu: B ir 70 % līdzdalība C, kuram pašam ir 60 % līdzdalība D.

Aprēķins

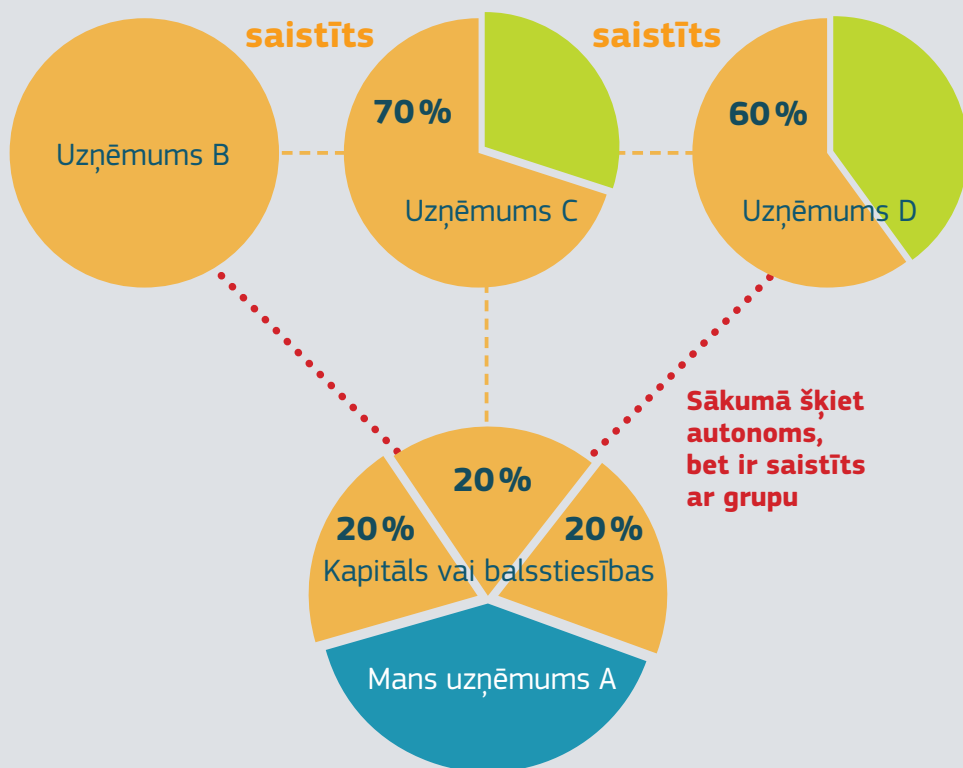
Aprēķinot savus datus, pirmajā brīdī šķiet, ka mans uzņēmums A ir autonoms uzņēmums, jo katram ieguldītājam pieder mazāk nekā 25 % mana uzņēmuma. Taču tāpēc, ka B, C un D ir savstarpēji saistīti, kā grupai tiem pieder 60 % mana uzņēmuma. Tāpēc man sava uzņēmuma datiem ir jāpieskaita 100 % no B, C un D datiem.

Mani kopējie rādītāji = 100 % no A + 100% no B + 100% no C + 100% no D.

Mani kopējie rādītāji

100 % no B
100 % no C
100 % no D

100 % no A

4. piemērs *Situācija*

Valsts un/vai
institucionāli
partneri, kas
ir atbrīvoti no
aprēķina

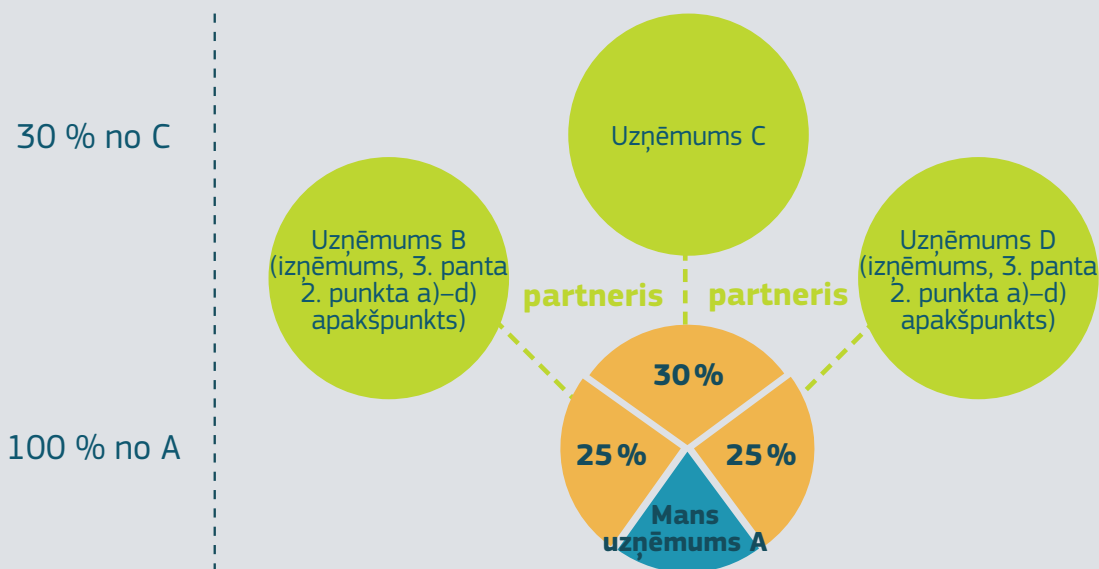
Uzņēmumi B, C, un D ir mana uzņēmuma A partneri ar līdzdalību attiecīgi 25 %, 30 % un 25 %. Taču B ir universitāte, bet D — institucionāls ieguldītājs, tie nav savstarpēji saistīti, un to balsstiesību līdzdalība atsevišķi nepārsniedz 50 %. Šīs iestādes ir iekļautas uzņēmumu sarakstā (Ieteikuma 3. panta 2. punkta a)–d) apakšpunkts), tādēļ to dati aprēķinā netiek iekļauti.

Aprēķins

Lai es varētu aprēķināt savus datus, man ir jāiekļauj tikai 100 % no saviem datiem un 30 % no uzņēmuma C datiem.

Mani kopējie rādītāji = 100 % no A + 30 % no C.

Mani kopējie
rādītāji

5. piemērs *Situācija*

Saistīti
valsts un/vai
institucionāli
partneri, kas
nav atbrīvoti
no aprēķina

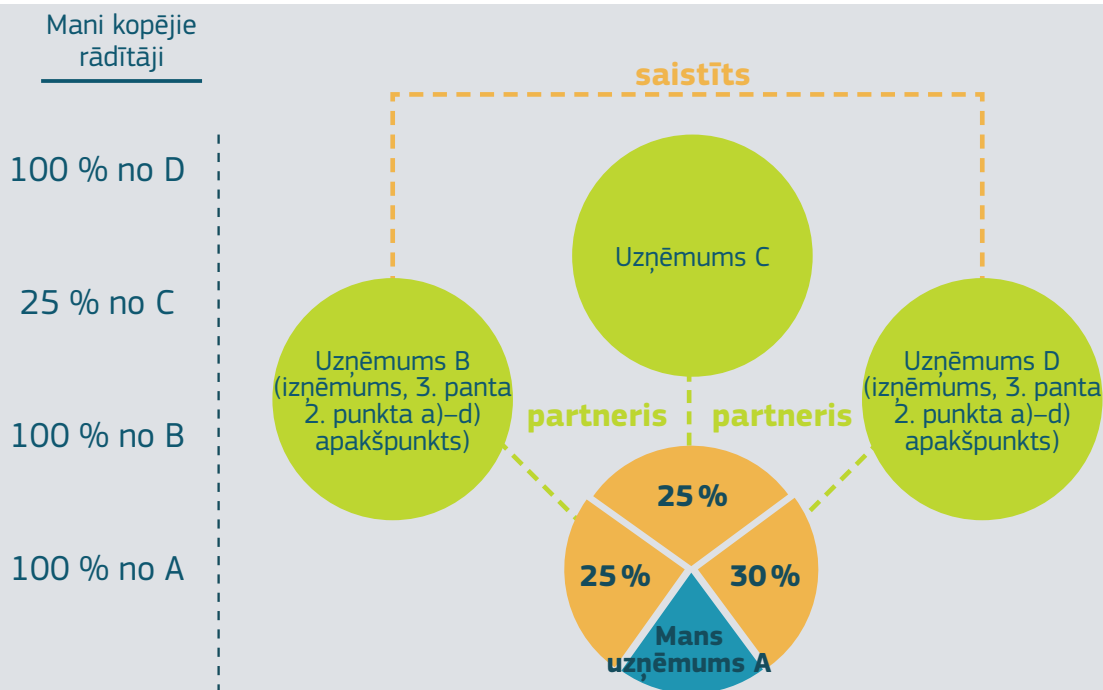
Uzņēmumi B, C, un D ir mana uzņēmuma A partneri ar līdzdalību attiecīgi 25 %, 25% un 30%. Lai gan B ir universitāte, bet D — valsts investīciju uzņēmums, tie ir savstarpēji saistīti un to kopējā līdzdalība balsstiesībās ir 55 %, tādējādi pārsniedzot izņēmumiem noteikto 50 % sliekšni. Tāpēc to dati ir jāiekļauj aprēķinā.

Aprēķins

Lai es varētu aprēķināt savus datus, man ir jāiekļauj 100 % savu datu, 25 % C datu, kā arī B un D kopīgā akciju/balsstiesību līdzdalība 55 % apmērā. Tomēr, tā kā B un D kopā ir 55 % balsstiesību, man ir jāapkopo to dati 100 % apmērā.

Piezīme. Ja abas saistītās organizācijas ir valsts struktūras vai ir saistītas ar valsts struktūrām, tad mans uzņēmums nav kvalificējams kā MVU (tā vietā ir jāpiemēro leteikuma pielikuma 3. panta 4. punkts).

Mani kopējie rādītāji = 100 % A + 100 % B + 25 % C + 100 % D

6. piemērs *Situācija*

Partneri un saistīto uzņēmumu partneri

Uzņēmums B ir mana uzņēmuma A partneris ar 25 % līdzdalību. Uzņēmums C ir uzņēmuma B partneris ar 30 % līdzdalību. Turklāt mans uzņēmums A ir saistīts ar uzņēmumu D ar 65 % līdzdalību. Savukārt uzņēmums E ir uzņēmuma D partneris ar 25 % līdzdalību. Ar uzņēmumu D ir saistīts vēl kāds uzņēmums, kuram ir cits partneruzņēmums.

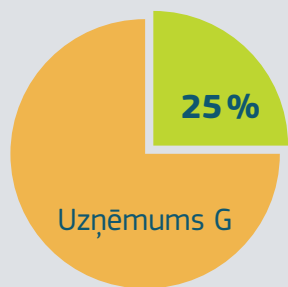
Aprēķins

Šajā gadījumā ir jāņem vērā visu novērtējamā uzņēmuma partneru, kā arī visu saistīto uzņēmumu partneru proporcionālie dati. Tomēr nav jāņem vērā novērtējamā uzņēmuma partneruzņēmuma partneru dati.

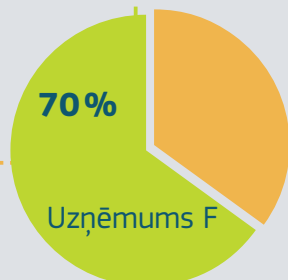
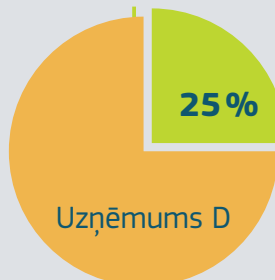
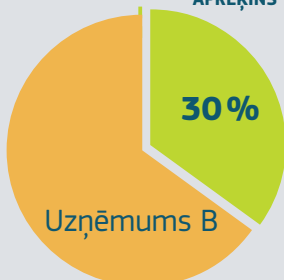
Mani kopējie rādītāji = 100 % no A + 25 % no B + 100 % no D + 25 % no E + 100 % no F + 25 % no G.

Mani kopējie
rādītāji

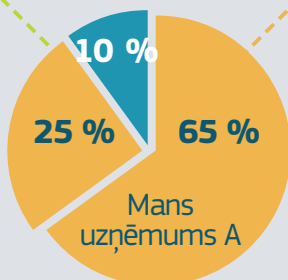
25 % no E
25 % no G

25 % no B
100 % no D
100 % no F

100 % no A

PAŠREIZĒJĀS MVU DEFINĪCIJAS UN LIETOTĀJA ROKASGRĀMATAS PRIEKŠVĒSTURE

Pirmā ES mēroga MVU definīcija tika ieviesta 1996. gadā (*Komisijas 1996. gada 3. aprīļa lēmums 96/280/EK par mazo un vidējo uzņēmumu definīciju*).

Tā tika pārskatīta 2003. gadā, lai atspoguļotu vispārējās norises ekonomikā un novērstu noteiktus šķēršļus, ar kuriem saskaras MVU. Norisinājās plašas diskusijas starp Komisiju, dalībvalstīm, uzņēmējdarbības organizācijām un ekspertiem, kā arī tika veiktas divas atklātas apspriešanas, kas deva ieguldījumu pārskatīšanā un nodrošināja šim procesam atbalstu. Šā procesa rezultātā tika pieņemta *MVU definīcijas pašreizējā versija*.

Jaunā 2003. gada definīcija ir vairāk piemērota dažādām MVU kategorijām, un tajā ir labāk ņemtas vērā uzņēmumu dažādās savstarpējās attiecības. Tā palīdz veicināt inovāciju un sekmēt partnerības, vienlaikus nodrošinot, ka publiskās shēmas var izmantot tikai tie uzņēmumi, kuriem atbalsts patiešām ir vajadzīgs.

MVU definīcijas pārskatīšana 2003. gadā galvenokārt attiecās uz šādiem aspektiem:

- robežvērtību (sliekšņu) atjaunināšana, lai sekotu norisēm cenu un produktivitātes jomā;
- finansiālo sliekšņu noteikšana arvien plašāk pārstāvētajam sīko uzņēmumu segmentam, lai veicinātu tādu pasākumu pieņemšanu, kas risina konkrētas problēmas, ar kurām nākas saskarties sīkajiem uzņēmumiem, it īpaši darbības sākšanas posmā;
- MVU pašu kapitāla finansējuma piesaistes atvieglošana, nodrošinot labvēlīgu attieksmi

pret noteiktiem ieguldītājiem, piemēram, reģionālajiem fondiem, riska kapitāla sabiedrībām un "biznesa eņģeļiem", kā arī mazām, autonomām vietējām pašvaldībām (plašāka informācija atrodama 17. lpp.);

- inovācijas veicināšana un piekļuves pētniecībai un izstrādei uzlabošana, ļaujot augstskolām un bezpeļņas pētniecības centriem finansiāli iesaistīties MVU darbībā (plašāka informācija atrodama 17. lpp.);
- dažādu uzņēmumu savstarpējo attiecību veidu ņemšana vērā.

Būtībā pašreizējā definīcijā ir ņemta vērā MVU spēja piesaistīt ārēju finansējumu. Piemēram, uzņēmumi, kas ir saistīti ar citiem uzņēmumiem, kuru rīcībā ir lieli finanšu resursi, pārsniedz noteiktos griestus un nav kvalificējami MVU statusā.

Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ģenerāldirektorāts veic regulārus MVU definīcijas īstenošanas uzraudzības pasākumus. Pamatojoties uz 2006. un 2009. gadā veiktās novērtēšanas rezultātiem, 2012. gadā tika veikts neatkarīgs pētījums, galveno uzmanību pievēršot MVU definīcijas praktiskai piemērošanai.

Relatīvi nelielās MVU statistikas izmaiņas kopš 2003. gada, mazāka un mērķtiecīgāka valsts atbalsta politika un ieinteresēto personu lielākās daļas viedokļi neattaisnoja traucējumus, ko radītu definīcijas formulējuma ievērojamas izmaiņas. Tādējādi 2012. gada pētījumā tika secināts, ka tobrīd nav nepieciešama MVU definīcijas būtiska pārskatīšana.

Tomēr pētījuma ieteikumu daļā tika ierosināts precizēt konkrētu noteikumu piemērošanas veidus, piemēram, ar papildu norādījumu palīdzību vai atjauninot esošo lietotāja rokasgrāmatu par MVU definīcijas piemērošanu. Tādēļ 2013. un 2014. gadā tika veikta minētās lietotāja rokasgrāmatas izvērtēšana.

Izvērtēšanā gūtie secinājumi un sniegtie ierosinājumi ir atspoguļoti šajā dokumentā.

GLOSĀRIJS

Attiecīgo datu aprēķins. Deklarācija, kas ietver labā ticībā veiktu aplēsi (uzņēmējdarbības plāna veidā), kura ir sagatavota finanšu gada laikā. Šim uzņēmējdarbības plānam ir jāaptver viss periods (finanšu gadi) līdz laikam, kad uzņēmums sāks radīt apgrozījumu.

Uzņēmējdarbības plānā ir jābūt iekļautām vismaz finanšu prognozēm par peļņas un zaudējumu pārskatu, bilanci un prognozēto uzņēmuma darbinieku skaitu, kā arī aprakstošai daļai, kurā ir aprakstīta uzņēmuma pamatdarbība. Dokumentam ir jābūt datētam un uz tā jābūt tādas personas parakstam, kas ir pilnvarota pārstāvēt uzņēmumu.

“Biznesa eņģeļi”. “Biznesa eņģeļi” ir privātpersonas, kas vai nu vienīgi iegulda savu naudu MVU, vai arī iegulda sindikātos, kur parasti viens “eņģelis” uzņemas vadošo lomu. “Eņģeļiem” parasti nav iepriekšēju ģimenes saišu ar attiecīgo uzņēmumu, un tie paši lemj par savu ieguldījumu veikšanu, nevis pieņem šo lēmumu ar neatkarīga vadītāja palīdzību. Sindikāta vadošais “eņģelis” vai “eņģelis”, kurš iegulda viens pats, pēc ieguldīšanas parasti seko ieguldījumam, uzraugot to un sniedzot savas zināšanas, pieredzi un atbalstu saņēmējuzņēmumam ar padomu ⁽¹¹⁾.

Blakustirgus / konkrētais tirgus. Blakustirgi jeb cieši saistīti blakus esoši tirgi ir tirgi, kuros produkti vai pakalpojumi papildina cits citu vai pieder tādām produktu klāstam, ko parasti

⁽¹¹⁾ Ekspertu grupas priekšsēdētāja ziņojums par to, kā inovatīviem uzņēmumiem atrast piemērotus starptautiskos ieguldītājus, 15. lpp. — http://bookshop.europa.eu/en/report-of-the-chairman-of-the-expert-group-on-the-cross-border-matching-of-innovative-firms-with-suitable-investors-pbNB3212296/pgid=Iq1Ekni0.1ISR000K4Myc09B0000I_r_OdQ4I;sid=Plq_3KyOL3q_1fhMLz4he86rOYm5D6td0Ik=?CatalogCategoryID=C5gKABstvcoAAAEjZJEY4e5L

iegādājas viena un tā pati klientūra vienādaī galaizmantošanai ⁽¹²⁾. Ir jāņem vērā arī vertikalās attiecības vērtību ķēdē. Konkrētajā tirgū ietilpst “visas preces un/vai pakalpojumi, ko patērētājs uzskata par savstarpēji aizstājamiem vai aizvietojamiem to īpašību, cenas un tiem paredzētā izmantojuma dēļ”. Nozīme var būt arī apsvērumiem saistībā ar piegādi, un piemērošanas rezultāts ir atkarīgs no izskatāmā konkurences jautājuma būtības. Tāpēc katrs gadījums ir jāpārskata, ņemot vērā tā apstākļus un konkrēto kontekstu ⁽¹³⁾.

Dominējoša ietekme. Ieteikuma pielikuma 3. panta 3. punkta kontekstā tiek pieņemts, ka pastāv “dominējoša ietekme”, ja uzņēmuma darbības un finanšu politiku ietekmē cita uzņēmuma vēlmes.

Dominējošas ietekmes īstenošanas kontekstā jēdziens “uzņēmums” ietver valsts iestādes, privātas organizācijas (neatkarīgi no to juridiskās formas), kā arī fiziskas personas.

Tādu attiecību piemēri, kas varētu radīt dominējošu ietekmi (pamatojoties uz Komisijas konsolidēto jurisdikcijas paziņojumu saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju:

→ Akcionāram ir veto tiesības attiecībā uz uzņēmuma stratēģiskiem lēmumiem, kaut arī šim akcionāram pašam par sevi nav pilnvaru noteikt šādus lēmumus. Veto tiesībām ir jābūt saistītām ar stratēģiskiem lēmumiem par uzņēmējdarbības/finansiālo politiku un

⁽¹²⁾ Sk. arī Pamatnostādnes par nehorizontālo apvienošanas novērtēšanu (OV C 265, 18.10.2008., 6. lpp.).

⁽¹³⁾ Komisijas paziņojums par jēdziena “konkrētais tirgus” definīciju Kopienas konkurences tiesībās (sk. OV C 372, 9.12.1997., 5.–13. lpp.).

⁽¹⁴⁾ Sk. COM(2007) 853 final.

partneruzņēmumiem. Jāiesniedz to atsevišķie finanšu pārskati.

Konsolidācijas pašu kapitāla metode — pašu kapitāla ieguldījums sākotnēji tiek iegrāmatots kā izmaksas un pēc tam tiek precizēts, lai atspoguļotu ieguldītāja daļu saistītā uzņēmuma neto peļņā vai zaudējumos. Uzņēmumi, kuru dati cita uzņēmuma konsolidētajos pārskatos ir iekļauti ar pašu kapitāla metodi, parasti tiek uzskatīti par partneruzņēmumiem, un attiecībā uz tiem arī ir jāiesniedz atsevišķi finanšu pārskati.

Kopīga darbība. Attiecībā uz saikni ar fiziskām personām, kas norādīta leteikuma par MVU definīciju pielikuma 3. panta 3. punktā, ģimenes saites ir uzskatāmas par pietiekamām, lai secinātu, ka fiziskas personas darbojas kopīgi ⁽¹⁵⁾. Turklāt uzskatāms, ka fiziskas personas, kuras kopīgi strādā, lai ietekmētu attiecīgo uzņēmumu komerciālos lēmumus, kas neļauj minētos uzņēmumus uzskatīt par savstarpēji ekonomiski neatkarīgiem, darbojas kopīgi saskaņā ar minētā pielikuma 3. panta 3. punkta ceturto apakšpunktu neatkarīgi no tā, vai starp šīm personām pastāv līgumattiecības ⁽¹⁶⁾.

Riska kapitāls. Riska kapitāls nodrošina finansējumu uzņēmumiem, kas parasti ir ļoti mazi, atrodas savas korporatīvās pastāvēšanas sākumposmā un kuriem ir spēcīgs izaugsmes un paplašināšanās potenciāls. Turklāt riska kapitāla fondi nodrošina uzņēmumiem vērtīgu kompetenci un zināšanas, uzņēmējdarbības kontaktus, zīmola vērtību un stratēģiskas konsultācijas. Sniedzot finansējumu un konsultācijas šiem uzņēmumiem, riska kapitāla fondi veicina ekonomisko izaugsmi, palīdz radīt darbavietas un piesaistīt kapitālu, sekmē inovatīvu uzņēmumu

dibināšanu un paplašināšanos, palielina to ieguldījumu pētniecībā un izstrādē un veicina uzņēmējdarbību, inovāciju un konkurētspēju ⁽¹⁷⁾.

Riska kapitāla sabiedrība. Privāts pašu/riska kapitāla ieguldījumu fonds ir struktūra, ar kuras palīdzību vairāki ieguldītāji veic apvienotus ieguldījumus uzņēmumu (saņēmējuzņēmumu) pašu kapitālā un ar to saistītos vērtspapīros (piem., kvazikapitālā). Parasti tās ir privātas sabiedrības, kuru akcijas nav kotētas biržās. Fonds var darboties gan sabiedrības, gan neiekļautas organizācijas (piem., ierobežotas partnerības) veidā. Formas ziņā privāta pašu/riska kapitāla sabiedrība var būt vai nu sabiedrība, vai arī ierobežota partnerība — dažas no tām tiek kotētas biržās ⁽¹⁸⁾. Riska kapitāla sabiedrības iegulda ar mērķi piedalīties akciju kapitāla vērtības palielināšanās procesā, gūstot peļņu (t. i., pārdodot akcijas). Tas ir jānorāda statūtos.

Korporatīvās riska kapitāla sabiedrības ir uzskatāmas par parastām sabiedrībām (piem., farmācijas, transporta vai enerģētikas nozarē), kas izvēlas papildu saimnieciskās darbības veidu, lai ieguldītu naudu citā uzņēmumā (parasti — jaundibinātā), vienlaikus turpinot savu pamatdarbību. Tāpēc tās neatbilst 3. panta 2. punkta a)–d) apakšpunkta kontekstā apskatīto ieguldītāju veidam. Šāda nostāja ir atbalstīta Regulā Nr. 345/2013 ⁽¹⁹⁾ par Eiropas riska kapitāla fondiem, saskaņā ar kuru attiecībā uz korporatīvo riska kapitālu nevar izmantot nosaukumu *EuVECA*.

Saimnieciskā darbība. Saskaņā ar leteikuma pielikuma 1. pantu MVU statuss pirmām kārtām

⁽¹⁵⁾ Komisijas lēmums par valsts atbalstu Nr. C 8/2005, *Nordbrandenburger Umesterungs Werke NUW*, OV L 353, 13.12.2006., 60. lpp.

⁽¹⁶⁾ Lieta C-110/13 *HaTeFo GmbH/Finanzamt Haldensleben*, OV C 112, 14.4.2014., 15. lpp.

⁽¹⁷⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R0345&from=LV> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 345/2013 (2013. gada 17. aprīlis) par Eiropas riska kapitāla fondiem.

⁽¹⁸⁾ Sk. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:520075C1719:EN:HTML>

⁽¹⁹⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32013R0345>

ir atkarīgs no vienības saimnieciskās darbības, neskatoties uz tās juridisko formu. Tādēļ MVU var būt arī pašnodarbinātas personas, ģimenes uzņēmumi, kas nodarbojas ar amatniecību vai citām darbībām, kā arī partnerības vai apvienības, kas regulāri piekopj saimniecisko darbību. Kopumā jebkāda darbība, ko veido preču vai pakalpojumu piedāvāšana noteiktā tirgū par atlīdzību vai finansiālās interesēs, ir uzskatāma par saimniecisko darbību.

Par saimniecisko darbību neuzskata:

- darbības, kas neietver nekāda veida finansiālu kompensāciju (piem., dotācijas, subsīdijas un ziedojumi), vai
- darbības, kurām nav konkrēta/tiešā tirgus, vai
- darbības, no kurām gūtie ienākumi nav nošķirami no juridiskās vienības locekļu vai akcionāru personīgajiem ienākumiem ⁽²⁰⁾.

⁽²⁰⁾ 7. pamatprogrammas dalības noteikumi, http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/fp7/100581/fp7-verification-rules_EN.pdf

PIELIKUMS

Pielikumā esošo konsolidēto tekstu tulkojums ir sagatavots šīs rokasgrāmatas nolūkiem.

KOMISIJA

KOMISIJAS IETEIKUMS

(2003. gada 6. maijs)

par mikro, mazu un vidēju uzņēmumu definīciju

(paziņots ar dokumentu Nr. C(2003) 1422)

(Teksts attiecas uz EEZ)

(2003/361/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 211. panta otro daļu,

tā kā:

- 1) ziņojumā, ar ko Padome iepazīstināta 1992. gadā pēc 1990. gada 28. maijā sanākušās Rūpniecības padomes lūguma, Komisija izteikusi priekšlikumu ierobežot Kopienas līmenī izmantoto mazo un vidējo uzņēmumu definīciju lielo skaitu. Komisijas 1996. gada 3. aprīļa Ieteikuma 96/280/EK par mazo un vidējo uzņēmumu¹ definīciju pamatā bija ideja par to, ka dažādu definīciju pastāvēšana Kopienas līmenī un valstu līmenī varētu radīt pretrunas. Sekojot vienota tirgus bez iekšējām robežām loģikai, attiecsmē pret uzņēmumiem vajadzētu pamatoties uz vieno tu noteikumu kopumu. Šādas pieejas meklēšana ir vēl nepieciešamāka, ņemot vērā plašo mijiedarbību starp valstu un Kopienas pasākumiem palīdzībai mikro, maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), piemēram, saistībā ar Struktūrfondi vai pētniecību. Tas nozīmē, ka jānovērš situācijas, kad Kopiena koncentrē savu rīcību uz kādu MVU kategoriju un dalībvalstis – uz citu. Papildus tika uzskatīts, ka viena definīcija, ko izmantotu Komisija, dalībvalstis, Eiropas Investīciju banka (EIB) un Eiropas Investīciju fonds (EIF), uzlabotu MVU paredzēto politiku konsekveni un auglīgumu un tādējādi ierobežotu konkurences izkropļojumu risku;
- 2) dalībvalstis plaši izmantojušas Ieteikumu 96/280/EK, un definīcija, kas iekļauta šī dokumenta pielikumā, pārņemta Komisijas 2001. gada 12. janvāra Regulā (EK) Nr. 70/2001 par EK Līguma par Valsts atbalstu maziem un vidējiem uzņēmumiem 87. un 88. panta piemērošanu². Pa-

pildus nepieciešamībai pielāgot Ieteikumu 96/280/EK ekonomiskajai attīstībai, saskaņā ar šī dokumenta pielikuma 2. pantu jāņem vērā vairākas interpretācijas grūtības, kas radušās, to piemērojot, kā arī no uzņēmumiem saņemtos apsvērumus. Ņemot vērā vairākus grozījumus, kurus nepieciešams izdarīt Ieteikumā 96/280/EK, un skaidrības labad, ir piemēroti aizvietot šo Ieteikumu;

- 3) arī jāpadara skaidrs, ka atbilstīgi Līguma 48., 81. un 82. pantam, kā to interpretē Eiropas Kopienas Tiesa, par uzņēmumu jāuzskata jebkāda saimnieciska vienība, neskatoties uz tās juridisko formu, kas iesaistīta ekonomiskā darbībā, jo īpaši ietverot saimnieciskās vienības, kas iesaistītas amatniecībā un citās darbībās uz individuāliem vai ģimenes pamatiem, partnerības vai asociācijas, kas regulāri iesaistās ekonomiskās darbībās;
- 4) darbinieku skaita kritērijs ("darbinieku skaita kritērijs") nešaubīgi paliek viens no svarīgākajiem, un tas jāievēro kā galvenais kritērijs; finansiālā kritērija ieviešana tomēr ir nepieciešams papildinājums, lai aptvertu uzņēmuma patieso apjomu un darbības rezultātus un tā stāvokli salīdzinājumā ar konkurentiem. Tomēr nebūtu vēlams izmantot apgrozījumu kā vienīgo finansiālo kritēriju, jo īpaši tāpēc, ka tirdzniecības un izplatīšanas nozares uzņēmumiem to rakstura dēļ ir augstāki apgrozījuma skaitļi nekā ražošanas nozaru uzņēmumiem. Tādējādi apgrozījuma kritērijs jāapvieno ar kopsavilkuma bilances kritēriju, kas atspoguļo sabiedrības kopējo bagātību, paredzot iespēju, ka viens no šiem diviem kritērijiem tiek pārniegts;
- 5) apgrozījuma griesti attiecas uz uzņēmumiem, kas iesaistīti ļoti dažādās saimnieciskās darbības veidos. Lai nevajadzīgi neierobežotu definīcijas piemērošanas lietderību, tā jāatjauno, lai ņemtu vērā izmaiņas gan cenās, gan ražībā;

¹ OV L 107, 10.4.1996., 4. lpp.

² OV L 10, 13.1.2001., 33. lpp.

- 6) kas attiecas uz kopsavilkuma bilances griestiem, jebkāda jauna elementa neesamības gadījumā ir attaisnojami saglabāt šo pieeju, saskaņā ar kuru apgrozījuma griesti ir pakļauti koeficientam, kura pamatā ir statistiska attiecība starp diviem mainīgajiem. Statistiskā tendence pieprasa, lai apgrozījuma griesti tiktu vairāk paaugstināti. Tā kā šī tendence atšķiras atbilstīgi uzņēmuma lieluma kategorijai, ir arī pareizi pielāgot šo koeficientu, lai atspoguļotu ekonomisko tendenci tik precīzi, cik vien iespējams, un nesodītu mikrouzņēmumus un mazos uzņēmumus pretstatā vidējiem uzņēmumiem. Šis koeficients mikrouzņēmumu un mazo uzņēmumu gadījumā ir ļoti tuvs skaitlīm 1. Vienkāršības labad šīm kategorijām tāpēc jāizvēlas viena vērtība attiecībā uz apgrozījuma griestiem un kopsavilkuma bilances griestiem;
- 7) kā teikts Ieteikumā 96/280/EK, finansiālie griesti un darbinieku griesti atbilst maksimālajām robežām, un dalībvalstis, EIB un EIF drīkst noteikt griestus, kas ir zemāki par Kopienas noteiktajiem griestiem, ja tās vēlas paredzēt savus pasākumus kādai īpašai MVU kategorijai. Administratīvas vienkāršošanas interesēs dalībvalstis, EIB un EIF drīkst lietot tikai vienu kritēriju – darbinieku skaitu – lai īstenotu dažas no to politikām. Tomēr tas neattiecas uz dažādajiem konkurences likuma noteikumiem, kuri prasa izmantot un ievērot arī finansiālos kritērijus;
- 8) sekojot Eiropas Mazo uzņēmumu hartas pieņemšanai Eiropas Padomē Santamarijas da Feirā 2000. gada jūnijā, labāk jādefinē arī mikrouzņēmumi – mazo uzņēmumu kategorija, kas ir īpaši svarīga uzņēmējdarbības attīstībai un darbavietu radīšanai;
- 9) lai labāk izprastu MVU patieso saimniecisko situāciju un no šīs kategorijas izņemtu uzņēmumu grupas, kuru ekonomiskais spēks pārsniedz vai var pārsniegt īsto MVU iespējas, jānosaka atšķirība starp dažādiem uzņēmumu veidiem atkarībā no tā, vai tie ir autonomi, vai tiem ir līdzdalība, kas nenozīmē kontrolējošu stāvokli (partneruzņēmumi), vai arī tie ir saistīti ar citiem uzņēmumiem. Pašreizējais ierobežojums, kas ietverts Ieteikumā 96/280/EK – 25 % līdzdalība, par kuru zemāka līdzdalība nozīmē, ka uzņēmums tiek uzskatīts par autonomu, tiek saglabāts;
- 10) lai veicinātu uzņēmumu radīšanu, MVU kapitāla finansēšanu un lauku un vietējo attīstību, uzņēmumus var uzskatīt par autonomiem, neskatoties uz 25 % vai lielāku līdzdalību, ko īsteno noteiktas ieguldītāju kategorijas, kurām ir pozitīva loma uzņēmumu finansēšanā un radīšanā. Tomēr nosacījumi šādiem ieguldītājiem iepriekš nav tikusi noteikti. "Biznesa eņģeļu" gadījums (personas vai personu grupas, kas kā pastāvīgu saimniecisko darbību īsteno riska kapitāla ieguldīšanu) pelnījis īpašu pieminēšanu, jo, salīdzinot ar citiem kapitāla ieguldītājiem, to spēja sniegt atbilstošus padomus jaunajiem uzņēmējiem ir ārkārtīgi vērtīga. Viņu ieguldījums akciju kapitālā arī papildina riska kapitāla sabiedrību darbību, tā kā viņi nodrošina mazākas summas agrākā uzņēmuma dzīves posmā;
- 11) lai vienkāršotu šos jautājumus, jo īpaši dalībvalstīm un uzņēmumiem, definējot saistītus uzņēmumus, jāizmanto nosacījumi, kurus paredz Padomes 1983. gada 13. jūnija Direktīvas 83/349/EEK 1. pants, kura pamatā ir Līguma 54. panta 3. punkta g) apakšpunkts par konsolidētiem pārskatiem¹, kurā pēdējie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/65/EK², ciktāl šie nosacījumi ir piemēroti šī ieteikuma nolūkiem. Lai nostiprinātu stimulus ieguldījumiem MVU kapitāla finansēšanā, tika ieviests pieņēmums par dominējošas ietekmes uz šo uzņēmumu neesamību atbilstīgi Padomes 1978. gada 25. jūlija Direktīvas 78/660/EEK 5. panta 3. punktam, kura pamatā ir Līguma 54. panta 3. punkta g) apakšpunkts³ par noteiktu veidu sabiedrību gada pārskatiem, kurā pēdējie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2001/65/EK;
- 12) piemērotos gadījumos arī jāņem vērā attiecības starp uzņēmumiem, kuras īsteno ar fizisku personu starpniecību, lai nodrošinātu, ka tikai tie uzņēmumi, kuriem tiesām nepieciešamas priekšrocības, kuras MVU pienākas saskaņā ar dažādiem to labā pieņemtiem noteikumiem vai pasākumiem, patiešām gūtu labumu no tām. Lai samazinātu šo situāciju izskatīšanu līdz minimumam, šādu attiecību ņemšana vērā ierobežota ar konkrēto tirgu vai blakus esošajiem tirgiem, nepieciešamības gadījumā atsaucoties uz Komisijas definīciju Komisijas Paziņojumā par konkrētā tirgus definīciju Kopienas konkurences tiesībās⁴;
- 13) lai izvairītos no patvaļīgas atšķirību noteikšanas starp dažādām dalībvalsts institūcijām un ņemot vērā vajadzību pēc juridiskas noteiktības, tiek uzskatīts par nepieciešamu apstiprināt, ka uzņēmums, kurā 25 % vai vairāk kapitāla vai balsstiesību kontrolē valsts institūcija, nav MVU;
- 14) lai samazinātu uzņēmumu administratīvo nastu un vienkāršotu un paātrinātu to gadījumu administratīvo apstrādi, kuros ir prasīts MVU statuss, ir piemēroti ļaut uzņēmumiem izmantot ar parakstu apstiprinātas deklarācijas, lai apliecinātu to konkrētas iezīmes;

¹ OV L 193, 18.7.1983., 1. lpp.² OV L 283, 27.10.2001., 28. lpp.³ OV L 222, 14.8.1978., 11. lpp.⁴ OV C 372, 9.12.1997., 5. lpp.

- 15) ir nepieciešams detalizēti izstrādāt darbinieku skaita sastādīšanu MVU definīcijas nolūkos. Lai veicinātu arodapmācības un jaukto kursu attīstību, aprēķinot darbinieku skaitu, ir vēlams neņemt vērā mācekļus un studentus ar arodapmācības līgumu. Līdzīgi, dzemdību vai bērna kopšanas atvaļinājuma periodiem nav jātiek ieskaitītiem;
- 16) dažādie uzņēmumi veidi, kas definēti pēc to attiecībām ar citiem uzņēmumiem, atbilst objektīvi atšķirīgām integrācijas pakāpēm. Tāpēc ir pareizi piemērot atšķirīgas procedūras katram no šiem uzņēmumu veidiem, aprēķinot skaitļus, kas raksturo to darbību un ekonomisko spēku,

IESAKA:

1. pants

1. Šis ieteikums attiecas uz mikro, mazu un vidēju uzņēmumu definīciju, kuru izmanto Kopienas politikās, kuras piemēro Kopienā un Eiropas Ekonomikas zonā.
2. Dalībvalstis, Eiropas Investīciju banka (EIB) un Eiropas Investīciju fonds (EIF) tiek aicināti:
 - a) ievērot pielikuma I sadaļu programmās, kas paredzētas vidējiem uzņēmumiem, maziem uzņēmumiem vai mikrouzņēmumiem;
 - b) veikt nepieciešamos pasākumus, lai izmantotu lieluma kategorijas, kas noteiktas pielikuma 7. pantā, jo īpaši attiecībā uz Kopienas finanšu instrumentu izmantošanas novērošanu.

2. pants

Griesti, kas minēti pielikuma 2. pantā, jāuzskata par maksimālajām vērtībām. Dalībvalstis, EIB un EIF drīkst noteikt zemākus griestus. Īstenojot konkrētas to politikas, tie arī drīkst izvēlēties piemērot tikai darbinieku skaita kritēriju, izņemot jomās, kuras regulē dažādi noteikumi par valsts atbalstu.

3. pants

Ar šo Ieteikumu aizvieto Ieteikumu 96/280/EK, sākot ar 2005. gada 1. janvāri.

4. pants

Šis Ieteikums ir adresēts dalībvalstīm, EIB un EIF.

Tie tiek lūgti līdz 2004. gada 31. decembrim informēt Komisiju par jebkādiem pasākumiem, ko viņi veikuši līdz tā pieņemšanai, un ne vēlāk kā līdz 2005. gada 30. septembrim informēt to par pirmajiem tā īstenošanas rezultātiem.

Briselē, 2003. gada 6. maijā

*Komisijas vārdā –
Erki LĪKANENS
Komisijas loceklis*

PIELIKUMS

I SADAĻA

KOMISIJAS PIEŅEMTĀ MIKRO, MAZU UN VIDĒJU UZŅĒMUMU DEFINĪCIJA

1. pants

Uzņēmums

Par uzņēmumu tiek uzskatīta jebkura saimnieciska vienība, kas iesaistīta ekonomiskā darbībā, neskatoties uz tās juridisko formu. Tas jo īpaši ietver pašnodarbinātas personas un ģimenes sabiedrības, kas iesaistītas amatniecībā vai citās darbībās, un partnerības un asociācijas, kas regulāri iesaistītas ekonomiskā darbībā.

2. pants

Darbinieku skaits un finansiālie griesti, kas nosaka uzņēmumu kategorijas

1. Mikro, mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) kategoriju veido uzņēmumi, kas nodarbina mazāk nekā 250 personas un kuru gada apgrozījums nepārsniedz 50 miljonus euro un/vai gada kopsavilkuma balance nepārsniedz 43 miljonus euro.
2. MVU kategorijas ietvaros mazs uzņēmums tiek definēts kā uzņēmums, kas nodarbina mazāk nekā 50 cilvēkus un kura gada apgrozījums un/vai gada kopsavilkuma balance nepārsniedz 10 miljonus euro.
3. MVU kategorijas ietvaros mikrouzņēmums tiek definēts kā uzņēmums, kas nodarbina mazāk nekā 10 cilvēkus un kura gada apgrozījums un/vai gada kopsavilkuma balance nepārsniedz divus miljonus euro.

3. pants

Uzņēmumu veidi, kas ņemti vērā, aprēķinot darbinieku skaitu un finansiālās summas

1. "Autonoms uzņēmums" ir jebkurš uzņēmums, kas nav klasificēts kā partneruzņēmums 2. punkta nozīmē vai kā saistīts uzņēmums 3. punkta nozīmē.
2. "Partneruzņēmumi" ir visi uzņēmumi, kas nav klasificēti kā saistīti uzņēmumi 3. punkta nozīmē un starp kuriem ir šādas attiecības: uzņēmumam (uzņēmums, kas novietots augstāk) ir, vai nu vienam vai kopā ar vienu vai vairākiem saistītiem uzņēmumiem 3. punkta nozīmē, 25 % vai lielāka līdzdalība cita uzņēmuma kapitālā vai balsstiesībās (uzņēmums, kas novietots zemāk).

Tomēr uzņēmumu var kategorizēt kā autonomu uzņēmumu un tādējādi kā tādu, kuram nav nekādu partneruzņēmumu, pat tad, ja 25 % sliekšni ir sasnieguši vai pārsnieguši šādi ieguldītāji, ar nosacījumu, ka šie ieguldītāji ar konkrēto uzņēmumu nav saistīti 3. punkta nozīmē, ne individuāli, ne kopā:

- a) publiskas ieguldījumu sabiedrības, riska kapitāla sabiedrības, fiziskas personas vai fizisku personu grupas, kas regulāri veic ieguldījumus riska kapitālā, kas iegulda akciju kapitālu biržā nekotētos uzņēmumos ("biznesa engēļi"), ar nosacījumu, ka šo sabiedrību kopējie ieguldījumi šai uzņēmumā ir mazāki nekā 1 250 000 euro;
 - b) universitātes vai bezpeļņas pētniecības centri;
 - c) institucionāli ieguldītāji, tostarp reģionālās attīstības fondi;
 - d) autonomas vietējās pašvaldības, kuru gada budžets ir mazāks nekā 10 miljoni euro un kuru teritorijās ir mazāk nekā 5 000 iedzīvotāju.
3. "Saistīti uzņēmumi" ir uzņēmumi, starp kuriem ir kāds no šādiem attiecību veidiem:
 - a) uzņēmumam ir vairākums akcionāru vai dalībnieku balsstiesību citā uzņēmumā;
 - b) uzņēmumam ir tiesības iecelt vai atcelt vairākumu cita uzņēmuma administratīvās, vadības vai pārraudzības institūcijas locekļu;
 - c) uzņēmumam ir tiesības īstenot dominējošu ietekmi pār citu uzņēmumu saskaņā ar līgumu, kas noslēgts ar šo uzņēmumu, vai nosacījumu tā memorandā vai statūtos;
 - d) uzņēmums, kurš ir cita uzņēmuma akcionārs vai dalībnieks, saskaņā ar vienošanos ar citiem šī uzņēmuma akcionāriem vai dalībniekiem viens pats kontrolē vairākumu akcionāru vai dalībnieku balsstiesību šajā uzņēmumā.

Ir spēkā pieņēmums, ka dominējoša ietekme nepastāv, ja 2. punkta otrajā apakšpunktā minētie ieguldītāji paši tieši vai netieši neiesaistās konkrētā uzņēmuma vadībā, neierobežojot savas akcionāru tiesības.

Uzņēmumi, kuriem ir kāds no pirmajā apakšpunktā aprakstītajiem attiecību veidiem ar vienu vai vairāku citu uzņēmumu starpniecību, vai jebkurš no ieguldītājiem, kas minēti 2. punktā, arī uzskatāmi par saistītiem.

Uzņēmumi, kuriem ir kādas no šādām attiecībām ar fiziskas personas vai kopīgi rīkojošos fizisku personu grupas starpniecību, arī tiek uzskatīti par saistītiem uzņēmumiem, ja tā iesaistās viņu darbībā vai kādā viņu darbības daļā tai pašā konkrētajā tirgū vai blakus esošos tirgos.

Par "blakus esošo tirgu" uzskata produkta vai pakalpojuma tirgu, kas atrodas tieši virs vai zem konkrētā tirgus.

4. Izņemot 2. punkta otrajā apakšpunktā minētos gadījumus, uzņēmumu nevar uzskatīt par MVU, ja 25 % vai vairāk kapitāla vai balsstiesību tieši vai netieši, kopā vai atsevišķi kontrolē viena vai vairākas valsts institūcijas.

5. Uzņēmums drīkst deklarēt savu statusu kā autonomu uzņēmumu, partneruzņēmumu vai saistīts uzņēmums, ietverot datus attiecībā uz 2. pantā noteiktajiem griestiem. Deklarāciju var izdarīt, pat ja kapitāls ir izvietots tādā veidā, ka nav iespējams precīzi noteikt, kuram pieder līdzdalība, un šai gadījumā uzņēmums drīkst labā ticībā deklarēt, ka tas ir tiesīgs pieņemt, ka 25 % vai vairāk tajā nepieder vienam uzņēmumam vai kopīgi uzņēmumiem, kas ir saistīti savā starpā. Šādas deklarācijas tiek izdarītas, neietekmējot pārbaudes un izmeklēšanas, kuras paredz valsts vai Kopienas tiesību akti.

4. pants

Darbinieku skaita un finansiālo apjomu noteikšanai izmantojamie dati un atsaucē periods

1. Dati, kas izmantojami darbinieku skaita un finansiālo apjomu noteikšanai, attiecas uz pēdējo apstiprināto pārskata periodu un tiek aprēķināti katru gadu. Tos ņem vērā, sākot ar rēķinu slēgšanas datumu. Izraudzīto apgrozījuma summu aprēķina, neiekļaujot pievienotās vērtības nodokli (PVN) un citus netiešus nodokļus.

2. Gadījumā, ja rēķinu noslēgšanas datumā uzņēmums atklāj, ka, pamatojoties uz gada rādītājiem, tas ir pārsniedzis vai nesasniedzis darbinieku skaita vai finansiālos griestus, kas noteikti 2. pantā, tas neizraisis vīdēja, maza vai mikrouzņēmuma statusa zaudēšanu vai iegūšanu, ja vien šie griesti nav pārsniegti divu secīgu pārskata periodu laikā.

3. Jaundibinātu uzņēmumu gadījumā, kuru pārskati vēl nav apstiprināti, piemērojamos datus iegūst no bona fide aprēķina, kas izdarīts finanšu gada laikā.

5. pants

Darbinieku skaits

Darbinieku skaits atbilst ikgadējo darba vienību skaitam (IDV), t.i., to personu skaitam, kas uzņēmumā vai tā labā strādāja pilnu darba dienu visā konkrētā atsaucē gada laikā. Tādu personu darbu, kas nav strādājušas visu gadu vai strādājušas nepilnu darba dienu – neatkarīgi no tās ilguma –, kā arī sezonas darbu, uzskaita kā IDV daļu.

Darbinieku skaitu veido:

- a) darba ņēmēji;
- b) personas, kas strādā uzņēmumā, kas ir tam pakļautas un saskaņā ar valsts likumdošanu uzskatāmas par darba ņēmējiem;
- c) īpašnieki, kas ir vadītāji;
- d) partneri, kas iesaistīti uzņēmuma regulārā darbībā un gūst labumu no uzņēmuma finansiālām priekšrocībām.

Komersciabiedrības darbinieku skaitā neiekļauj mācekļus vai studentus, kas iesaistīti profesionālajā apmācībā pēc mācekļa vai profesionālās apmācības līguma.

Netiek ņemts vērā grūtniecības un bērna kopšanas atvaļinājuma ilgums

6. pants

Uzņēmuma datu noteikšana

1. Autonoma uzņēmuma gadījumā datus, tostarp darbinieku skaitu, nosaka, pamatojoties tikai uz šī uzņēmuma pārskatiem.

2. Datus, tostarp darbinieku skaitu, tādām uzņēmumam, kuram ir partneruzņēmumi vai saistīti uzņēmumi, nosaka, pamatojoties uz šī uzņēmuma pārskatiem un citiem datiem vai, ja tādi ir, uzņēmuma konsolidētajiem pārskatiem, vai konsolidētajiem pārskatiem, kuros uzņēmumos ir iekļauts ar konsolidāciju.

Punkta pirmajā daļā minētajiem datiem tiek pievienoti dati par jebkādu šī uzņēmuma partneruzņēmumu, kas novietots tieši virs vai zem tā. Apkopojums ir proporcionāls procentuālajai daļai kapitālā vai balsstiesībās (ņemot vērā lielāko). Krusteniskas līdzdalības gadījumā jāņem vērā lielākā procentuālā daļa.

Datiem, kas minēti šī punkta pirmajā un otrajā daļā, pievieno 100 % no jebkāda tāda uzņēmuma datiem, kas ir tieši vai netieši saistīts ar konkrēto uzņēmumu, ja šie dati jau nav iekļauti pārskatos ar konsolidāciju.

3. Lai piemērotu 2. punktu, konkrētā partneruzņēmuma datus atvasina no to pārskatiem un citiem datiem, ja tie ir konsolidēti. Tiem pievieno 100 % no to uzņēmumu datiem, kas ir saistīti ar šiem partneruzņēmumiem, ja vien to pārskati jau nav iekļauti konsolidējot.

Lai piemērotu šo pašu 2. punktu, to uzņēmumu datus, kas ir saistīti ar konkrēto uzņēmumu, atvasina no to pārskatiem un to citiem datiem, ja tie ir konsolidēti. Šiem datiem proporcionāli pievieno datus par jebkādu saistītā uzņēmuma iespējamo partneruzņēmumu, kas novietots tieši virs vai zem tā, ja vien tas jau nav ticis iekļauts konsolidētajos pārskatos ar procentuālu daļu, kas ir vismaz proporcionāla procentuālajai daļai, kas noteikta saskaņā ar 2. punkta otro daļu.

4. Gadījumā, ka konsolidētajos pārskatos par konkrēto uzņēmumu neparādās darbinieku skaita dati, darbinieku skaita dati tiek aprēķināti, proporcionāli apvienojot datus no tā partneruzņēmumiem un pievienojot datus par uzņēmumiem, ar kuriem konkrētais uzņēmums ir saistīts.

II SADAĻA DAŽĀDI NOSACĪJUMI

7. pants

Statistika

Komisija veiks nepieciešamos pasākumus, lai padarītu pieejamu statistiku, ko tā veido saskaņā ar šādām uzņēmumu kategorijām pēc to lieluma:

- a) 0 līdz 1 cilvēks;
- b) 2 līdz 9 cilvēki;
- c) 10 līdz 49 cilvēki;
- d) 50 līdz 249 cilvēki.

8. pants

Atsauces

1. Jebkurā Kopienas tiesību aktā vai jebkurā Kopienas programmā, kura jāgroza vai jāpieņem un kurā ir termins "MVU", "mikrouzņēmums", "mazs uzņēmums" vai "vidējs uzņēmums", vai jebkāds līdzīgs termins, jābūt ataucei uz šo Ieteikumu.

2. Pārejas posmā turpināsies pašreizējo Kopienas programmu, kas izmanto Ieteikumā 96/280/EK ietverto MVU definīciju, īstenošana to uzņēmumu labā, kas tika uzskatīti par MVU laikā, kad šīs programmas tika pieņemtas.

Juridiski saistošas apņemšanās, ko Komisija uzņēmusies, pamatojoties uz šīm programmām, netiks ietekmētas.

Neierobežojot pirmā apakšpunkta darbību, jebkuri grozījumi MVU definīcijā šajās programmās var tikt izdarīti, tikai pieņemot definīciju, kuru satur šis Ieteikums saskaņā ar 1. punktu.

9. pants

Pārskatīšana

Pamatojoties uz pārskatu par šajā Ieteikumā ietvertās definīcijas piemērošanu, kuram jātiek izstrādātam līdz 2006. gada 31. martam, un ņemot vērā jebkādas grozījumus Direktīvas 83/349/EEK 1. pantā ar saistītu uzņēmumu definīciju šīs direktīvas nozīmē, Komisija nepieciešamības gadījumā pielāgos šajā Ieteikumā ietverto definīciju un jo īpaši apgrozījuma un kopsavilkuma bilances griestus, lai ņemtu vērā Kopienas pieredzi un ekonomiskās norises.

Komisijas paziņojums**Deklarācijas paraugs par informāciju saistībā ar uzņēmuma kvalifikāciju par MVU**

(apvienotā versija)

Šā paziņojuma mērķis ir sekmēt Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK¹ par MVU definīciju piemērošanu, ar ko aizstāj 1996. gada 3. aprīļa Ieteikumu 96/280/EK.

Eiropas Ekonomikas zonā ir aptuveni 20 miljoni mikro, mazo un vidējo uzņēmumu. Tie ir svarīgs darbavietu un konkurētspējas veicināšanas avots. Šo uzņēmumu spēja noteikt gan patērētāju, gan rūpniecības jaunās vajadzības, iespējas apgūt jaunākās tehnoloģijas, kā arī ieguldījums mācekļu apmācībā, arodapmācību programmās un vietējā attīstībā nosaka turpmāko virzību ražošanas efektivitātes paaugstināšanai visā Eiropas Savienībā, lai tā sasniegtu Eiropadomes Lisabonā izvirzītos mērķus. Tāpēc vietējo pašvaldību, valstu un Kopienas pārvaldes iestāžu pienākums izstrādāt uzņēmējdarbības veicināšanas politiku, kurā tiek ņemtas vērā šādu uzņēmumu īpašās vajadzības un prasmes, ir ļoti svarīgs jautājums.

Šādas politikas izstrādes veicināšana ir galvenais mērķis Komisijas jaunajam ieteikumam par MVU definīciju. Precīzāka definīcija nodrošinās lielāku juridisko noteiktību. Definīcija, kas vairāk atbilst dažādām MVU apakšgrupām un kurā tiek ņemti vērā uzņēmumu atšķirīgie savstarpējo attiecību veidi, veicinās ieguldījumus un jauninājumus MVU un rosinās uzņēmumu partnerattiecību veidošanos. Šīs iespējas jārada, vienlaikus neļaujot uzņēmumiem, kuri neatbilst MVU saimnieciskajiem kritērijiem vai kuriem nav īstām MVU raksturīgo problēmu, nepamatoti gūt labumu no pasākumiem, kas paredzēti maziem un vidējiem uzņēmumiem.

Šis ieteikums ir ticis ļoti plaši apspriests Uzņēmumu politikas grupā ar komercorganizācijām, dalībvalstīm un atsevišķiem nozaru ekspertiem². Turklāt par pagaidu projektu internetā divas reizes notika atklātas apspriedes. Ne-raugoties uz izvirzīto mērķu dažādību, pēc vairāk nekā gadu ilga darba tika panākta gandrīz pilnīga vienprātība.

Visi, kas piedalījās apspriešanās, uzskatīja par svarīgu, ka līdztekus juridiskās noteiktības paaugstināšanai un saimnieciskās realitātes iespējami pilnīgai atzīšanai pārvaldes iestādēm jācenšas vienkāršot un paātrināt administratīvos pasākumus, kad vajadzīga kvalifikācija par mikro, mazo vai vidējo uzņēmumu. Tālab par mūsdienīgu un ērtu metodi tika atzīta iespēja ļaut uzņēmumiem pašiem aizpildīt šu deklarāciju. Šo deklarāciju pēc vajadzības varētu aizpildīt tiešsaistes režīmā, un uzņēmumiem tā varētu pildīt arī praktiskas "lietotāja rokasgrāmatas" funkcijas.

Šim paziņojumam pievienotais dokuments ir šādas deklarācijas paraugs. Tas dalībvalstu uzņēmumiem vai pārvaldes iestādēm ne attiecībā uz izmantošanu, ne saturu nav obligāts, bet uzskatāms par vienu no iespējamajiem piemēriem citu starpā. Šādas deklarācijas neierobežo valstu vai Kopienas tiesību aktos paredzētās pārbaudes vai izmeklēšanu.

¹ OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.

² Komisijas 2000. gada 8. novembra Lēmums 2000/690/EK par Uzņēmumu politikas grupas izveidošanu (OV L 285, 10.11.2000., 24. lpp.).

Ja dalībvalstis, kas izmanto MVU definīciju, vēlas paātrināt administratīvo dokumentu izskatīšanu, protams, būtu vēlams, lai šī deklarācija uzņēmumiem nepalielinātu vispārīgo administratīvo slogu, bet vienmēr, kad iespējams, aizstātu citus līdz šim nepieciešamos informācijas pieprasījumus. Būtu arī vēlams to iekļaut dokumentos, kas saistīti ar pieteikumiem līdzdalībai pasākumos, kuriem vajadzīga kvalifikācija par MVU.

Tālab var izmantot pielikumā piedāvātā parauga veidlapu. To var aizpildīt, vienkāršot vai pielāgot, ņemot vērā valsts pārvaldes iestāžu parasto darba praksi. Lai palielinātu vienkāršošanas efektu, protams, būtu vēlams, ka viens un tas pats dalībvalstī noteiktais deklarācijas paraugs tiktu tajā izmantots visām administratīvajām vajadzībām, kurām nepieciešama MVU kvalifikācija.

Šā priekšlikuma mērķis ir noteikt vienotu atsauces kopumu MVU definēšanai, kas, protams, var būt neauglīgi, ja šāda parauga deklarācijas izmantošana radītu minētās definīcijas dažādas interpretācijas. Tāpēc uzmanība ir pievērsta faktam, ka jebkurā citā deklarācijas paraugā, ko izmanto tam pašam nolūkam, jāņem vērā visi ieteikuma teksta noteikumi, lai noteiktu iesniedzējuzņēmuma kvalifikāciju mikro, mazam vai vidējam uzņēmumam šā ieteikuma nozīmē. Nosacījumi kvalifikācijai par MVU noteikti minētā ieteikuma tekstā, nevis deklarācijas tekstā.

Šajā sakarā jāuzsver, ka ierosinātā parauga deklarācija attiecas uz Septīto Padomes direktīvu 83/349/EEK par konsolidētajiem pārskatiem. Uzņēmumi, kas atbilst kādam no minētās direktīvas 1. pantā noteiktajiem nosacījumiem, MVU definīcijas 3. panta 3. punkta nozīmē ir saistīti uzņēmumi, ņemot vērā šo nosacījumu būtību. Tāpēc tie uzņēmumi, kuriem saskaņā ar minēto Padomes direktīvu jā sagatavo konsolidētie pārskati, automātiski zina, ka tie ir saistīti arī MVU definīcijas nozīmē. Ja minētās direktīvas turpmāko grozījumu dēļ abas definīcijas atšķirsies, tomēr varētu būt jāpielāgo deklarācijas paraugs, lai minētās atšķirības ņemtu vērā.

Ņemot vērā šādu iespējamo grozījumu spēkā stāšanās termiņus, minētā pielāgošana tiem, iespējams, būtu jāveic vienlaicīgi ar iespējamajiem grozījumiem ieteikumā par MVU definīciju saskaņā ar tā pielikuma 9. pantu.

DEKLARĀCIJAS PARAUGS
PAR INFORMĀCIJU SAISTĪBĀ AR UZŅĒMUMA KVALIFIKĀCIJU PAR MVU

Iesniedzējuzņēmuma precīza identifikācija

Vārds vai nosaukums:

Juridiskā adrese:

Reģistrācijas/PVN maksātāja numurs¹:

Paraksttiesīgo amatpersonu vārdi, uzvārdi un amati²:

Uzņēmuma veids (sk. paskaidrojumu)

Ievilkst ķeksīti, kurš gadījums attiecas uz iesniedzējuzņēmumu:

- ☐ Autonomš uzņēmums Šajā gadījumā datus, ko aizpilda ailē zemāk, iegūst tikai no iesniedzējuzņēmuma pārskatiem. Aizpilda tikai deklarāciju bez pielikuma.
- ☐ Partneruzņēmums Aizpilda un pievieno pielikumu (un, ja vajadzīgs, papildlapas), tad aizpilda deklarāciju, pārnesot aprēķinu rezultātus turpmāk konkrēti norādītajā tabulā.
- ☐ Saistīts uzņēmums

Uzņēmuma kategorijas noteikšanai izmantojamie dati

Aprēķināts saskaņā ar Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK par MVU definīciju pielikuma 6. pantu.

Pārskata periods (*)

Darbinieku skaits (gada vidējais strādājošo skaits; IDV)	Gada apgrozījums (**)	Kopsavilkuma bilance (**)

(*) Visiem datiem jāattiecas uz pēdējo apstiprināto pārskata periodu, un tie jāaprēķina pēc visa gada rādītājiem. Jaunizveidotiem uzņēmumiem, kuriem vēl nav apstiprinātu pārskatu, iesniedzamos datus aprēķina pēc ticamiem rādītājiem, kas aprēķināti no kārtējā finanšu gada datiem.

(**) EUR 1 000.

Svarīgi:

saplīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu ir datu izmaiņas, kuru dēļ var mainīties iesniedzējuzņēmuma kategorija (mikro, mazs, vidējs vai liels uzņēmums).

☐ Nē

☐ **Jā** (šādā gadījumā aizpilda un pievieno deklarāciju par iepriekšējo atskaites periodu³)

Paraksts

Uzņēmuma paraksttiesīgās amatpersonas vārds, uzvārds un amats:

Ar šo apliecinu deklarācijā un tās pielikumos sniegto ziņu pareizību.

(Parakstīšanas datums un laiks)

Paraksts:

¹ Jānosaka dalībvalstij atbilstoši tās vajadzībām.

² Priekšsēdētājs (izpilddirektors), ģenerāldirektors vai tiem līdzvērtīga amatpersona.

³ Definīcija, Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK 4. panta 2. punkts.

PASKAIDROJUMS
PAR UZŅĒMUMU VEIDIEM, ŅEMOT VĒRĀ APRĒĶINĀTO DARBINIEKU
SKAITU UN FINANSIĀLOS RĀDĪTĀJUS

I. UZŅĒMUMU VEIDI

MVU definīcijā¹ izšķir trīs veidu uzņēmumus atkarībā no attiecībām ar citiem uzņēmumiem, ņemot vērā līdzdalību kapitālā vai balsstiesības, vai arī tiesības izmantot dominējošu ietekmi².

1. veids: autonomi uzņēmums

Šis ir pats izplatītākais uzņēmumu veids. Tie ir visi uzņēmumi, kas nepieder diviem pārējiem uzņēmumu veidiem (partneruzņēmums vai saistīts uzņēmums).

Iesniedzējuzņēmums ir autonomi, ja:

- tā līdzdalība nepārsniedz 25 %³ vai vairāk kādā citā uzņēmumā;
- un tas par 25 %³ vai vairāk nepieder citam uzņēmumam vai valsts iestādei, vai kopīgi vairākiem saistītiem uzņēmumiem vai valsts iestādēm, izņemot dažus izņēmumus⁴;
- un tas nesastāda konsolidētos pārskatus un nav iekļauts tāda uzņēmuma pārskatos, kas sastāda konsolidētos pārskatus, un tādējādi nav saistīts uzņēmums⁵.

2. veids: partneruzņēmums

Šis veids attiecas uz situāciju, kad uzņēmumi izveido ievērojamas finansiālas partnerattiecības ar citiem uzņēmumiem, bet vienam nav faktiskas tiesas vai netiešas kontroles pār otru. Partneri ir uzņēmumi, kas nav autonomi uzņēmumi, bet ir savstarpēji nesaistīti.

Iesniedzējuzņēmums ir cita uzņēmuma partneris, ja:

- tā līdzdalība vai balsstiesības otrā uzņēmumā ir 25 % vai vairāk, vai otram uzņēmumam iesniedzējuzņēmumā ir līdzdalība vai balsstiesības, kas vienādas vai lielākas par 25 %;
- uzņēmumi nav saistīti uzņēmumi zemāk definētajā nozīmē, kas, cita starpā, nozīmē, ka viena uzņēmuma balsstiesības otrā uzņēmumā nepārsniedz 50 %;
- un iesniedzējuzņēmums nesastāda konsolidētos pārskatus, kurā konsolidējot iekļauts otrs uzņēmums, un pats konsolidējot nav iekļauts otra uzņēmuma vai ar to saistīta uzņēmuma⁶ pārskatos.

¹ Turpmāk tekstā termins "definīcija" attiecas uz pielikumu Komisijas Ieteikumam 2003/361/EK par MVU definīciju.

² Definīcija, 3. pants.

³ Ņemot vērā kapitāla daļu vai balsstiesības, izmanto lielāko no minētajiem rādītājiem. Šai daļai jāpieskaita ar iesniedzējuzņēmumu saistīto uzņēmumu īpašumā esošās daļas tai pašā uzņēmumā (definīcija, 3. panta 2. punkts).

⁴ Uzņēmumu joprojām var uzskatīt par autonomu tad, kad šis 25 % sliekšnis ir sasniegts vai pārsniegts, ja šī daļa pieder šādiem ieguldītājiem (ievērojot nosacījumu, ka tie nav saistīti ar iesniedzējuzņēmumu):

- a) publiskajām ieguldījumu korporācijām, riska kapitāla komercsabiedrībām, personām vai personu grupām, kas regulāri nodarbojas ar ieguldījumiem riska kapitālā, ieguldot tādu komercsabiedrību pamatkapitālā, kas nekotējas bīržā ("biznesa eņģeļi"), ja šo biznesa eņģeļu kopējais investīciju apjoms vienā komercsabiedrībā nepārsniedz EUR 1 250 000;
 - b) universitātem vai bezpeļņas pētniecības centriem;
 - c) institucionālajiem ieguldītājiem, tostarp reģionālās attīstības fondiem (definīcija, 3. panta 2. punkta otrā daļa);
 - d) autonomām vietējām pašvaldībām, kuru gada budžets ir mazāks nekā 10 miljoni euro un kuru teritorijā ir mazāk nekā 5 000 iedzīvotāju.
- ⁵ Ja uzņēmuma juridiskā adrese atrodas dalībvalstī, kas paredzējusi izņēmumu prasībai par šādu pārskatu sastādīšanu saskaņā ar Padomes 1983. gada 13. jūnija Septīto direktīvu 83/349/EEK, šim uzņēmumam tomēr īpaši jāpārbauda, vai tas neatbilst kādam no definīcijas 3. panta 3. punktā noteiktajiem nosacījumiem.

- Dažos ārkārtīgi retos gadījumos uzņēmumu var uzskatīt par saistītu ar citu uzņēmumu ar fiziskas personas vai tādu fizisku personu grupas starpniecību, kas darbojas kopīgi (definīcija, 3. panta 3. punkts).

- Pretēji tam ir ļoti maz uzņēmumu, kas sastāda konsolidētos pārskatus brīvprātīgi, ja tas nav jādara saskaņā ar Septīto direktīvu. Šādā gadījumā uzņēmums ne vienmēr ir saistīts uzņēmums un to var uzskatīt tikai par partneruzņēmumu.

Lai noteiktu, vai uzņēmums ir saistīts uzņēmums, vai ne, katrā no trim situācijām jāpārbauda, vai uzņēmums atbilst vai neatbilst definīcijas 3. panta 3. punkta nosacījumiem attiecīgajos gadījumos, kad darbojas fiziskas personas vai tādas fizisku personu grupas, kuras darbojas kopīgi.

3. veids: saistīts uzņēmums

Šis veids atbilst tādu uzņēmumu saimnieciskajai situācijai, kas veido grupu, tieši vai netieši izmantojot kapitāla lielāko daļu vai balsstiešību pārvaru (arī ar nolīgumiem vai dažos gadījumos ar fiziskām personām kā akcionāriem), vai arī iespējas izmantot dominējošu stāvokli uzņēmumā. Tādējādi šādi gadījumi ir retāk sastopami nekā divi iepriekšējie veidi.

Lai uzņēmumiem novērstu interpretācijas grūtības, definējot šo uzņēmumu veidu, kur vien tas ir piemērojams definīcijas nolūkos, Komisija ir pārņēmusi Padomes Direktīvas 83/349/EEK par konsolidētajiem pārskatiem⁶ 1. panta nosacījumus, kas tiek izmantoti jau daudzus gadus.

Tāpēc par to, ka uzņēmums ir saistīts, tas parasti uzzina nekavējoties, jo tam jau saskaņā ar minēto direktīvu jā sastāda konsolidētie pārskati vai tas ir konsolidējot iekļauts tāda uzņēmuma pārskatos, kam jā sastāda šādi konsolidētie pārskati.

Vienīgie divi ne pārāk bieži sastopamie gadījumi, kuros uzņēmums uzskatāms par saistītu uzņēmumu, lai gan tam vēl nav jā sastāda konsolidētie pārskati, aprakstīti šā paskaidrojuma 5. nobeiguma piezīmes pirmajā un otrajā apakšpunktā. Šādos gadījumos uzņēmumam komercsabiedrībai jā pārbauda, vai tas atbilst kādam no definīcijas 3. panta 3. punktā noteiktajiem nosacījumiem.

II. DARBINIEKU SKAITS UN IKGADĒJĀS DARBA VIENĪBAS (IDV)⁷

Uzņēmuma darbinieku skaits atbilst gada vidējam strādājošo vienību skaitam (IDV).

Ko iekļauj uzņēmuma darbinieku skaitā?

- Iesniedzēju uzņēmuma darbiniekus;
- personas, kas strādā uzņēmumā, kas ir tam pakļautas un saskaņā ar valsts likumdošanu uzskatāmas par darba ņēmējiem;
- vadītājus, kas ir īpašnieki;
- partnerus, kas iesaistīti uzņēmuma regulārā darbībā un gūst labumu no uzņēmuma finansiālām priekšrocībām.

Uzņēmuma darbinieku skaitā neiekļauj mācekļus vai studentus, kas iesaistīti profesionālajā apmācībā pēc mācekļa vai profesionālās apmācības līguma.

Kā aprēķina uzņēmuma darbinieku skaitu?

Viena strādājošā vienība atbilst vienai personai, kas konkrētajā uzņēmumā vai tā vārdā strādājusi pilnu darba dienu visa pārskata gada laikā. Darbinieku skaitu izsaka ikgadējās darba vienībās (IDV).

Tādu personu darbu, kas nav strādājušas visu gadu vai strādājušas nepilnu darba dienu – neatkarīgi no tās ilguma –, kā arī sezonas darbu, uzskaita kā strādājošā vienības daļu.

Netiek ņemts vērā grūtniecības un bērna kopšanas atvaļinājuma ilgums.

⁶ Padomes 1983. gada 13. jūnija Septītā direktīva 83/349/EEK, kuras pamatā ir Līguma 54. panta 3. punkta g) apakšpunkts par konsolidētajiem pārskatiem (OV L 193, 18.7.1983., 1. lpp.) un kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/65/EK (OV L 283, 27.10.2001., 28. lpp.).

⁷ Definīcija, 5. pants.

DEKLARĀCIJAS PIELIKUMS
APRĒĶINI PARTNERUZŅĒMUMIEM VAI SAISTĪTIEM UZŅĒMUMIEM

Pēc vajadzības pievienojamie pielikumi

- A pielikums (un papildlapas), ja iesniedzējuzņēmumam ir vismaz viens partneruzņēmums
- B pielikums (un papildlapas), ja iesniedzējuzņēmumam ir vismaz viens saistīts uzņēmums

Aprēķini partneruzņēmumiem vai saistītiem uzņēmumiem¹ (sk. paskaidrojumu)

Pārskata periods²:

	Darbinieku skaits (gada vidējais strādājošo skaits – IDV)	Gada apgrozījums (*)	Kopsavilkuma bilance (*)
1. Dati ² par iesniedzējuzņēmumu vai konsolidēto pārskatu (pārnests datus no B(I) tabulas B pielikumā ³)			
2. Proportcionāli apvienotie dati ² no visiem partneruzņēmumiem (ja tādi ir) (pārnests datus no A tabulas A pielikumā)			
3. Visu saistīto uzņēmumu (ja tādi ir) pievienotie dati, ja konsolidējot nav iekļauti ¹ , rindā (pārnests datus no B(2) tabulas B pielikumā)			
Kopā			

(¹) EUR 1 000

¹ Definīcija, 6. panta 2. un 3. punkts.

² Visiem datiem jāattiecas uz pēdējo apstiprināto pārskata periodu, un tie jāaprēķina pēc visa gada rādītājiem. Jaunizveidotiem uzņēmumiem, kuriem vēl nav apstiprinātu pārskatu, iesniedzamos datus aprēķina pēc ticamiem rādītājiem, kas aprēķināti no kārtējā finanšu gada datiem (definīcija, 4. pants).

³ Uzņēmuma datus, tostarp darbinieku skaitu, nosaka pēc pārskatiem un citām ziņām par uzņēmumu vai pēc uzņēmuma konsolidētajiem pārskatiem, ja tādi ir, vai arī pēc konsolidētajiem pārskatiem, kuros uzņēmums konsolidējot iekļauts.

Dati no šīs tabulas rindas “Kopā” jāpārnes deklarācijas tabulā “Uzņēmuma kategorijas noteikšanai izmantojamie dati”.

A PIELIKUMS
Partneruzņēmumi

Par katru uzņēmumu, par kuru aizpildīta "partneruzņēmuma lapa" (viena lapa par katru iesniedzējuuzņēmuma partneruzņēmumu un par tādiem saistīto uzņēmumu partneruzņēmumiem, kuru dati vēl nav iekļauti attiecīgā saistītā uzņēmuma konsolidētajos pārskatos¹), dati no attiecīgās "partnerības tabulas" jāpārnes zemāk redzamajā kopsavilkuma tabulā.

A tabula

Partneruzņēmums (nosaukums/identifikācija)	Darbinieku skaits (gada vidējais strādājošo skaits – IDV)	Gada (°) apgrozījums	Kopsavilkuma (°) balance
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Kopā			
(°) EUR 1 000.			

(ja vajadzīgs, pievieno papildlapas vai paplašina šo pašu tabulu)

Atgādinājums: šos datus iegūst proporcionālajos aprēķinos "partnerības tabulā" atsevišķi katram tiešam vai netiešam partneruzņēmumam.

Dati no šīs tabulas rindas "Kopā" jāpārnes uz deklarācijas pielikuma tabulas 2. rindu (par partneruzņēmumiem).

¹ Ja komercsabiedrības dati konsolidētajos pārskatos iekļauti mazākā attiecībā nekā noteikts 6. panta 2. punktā, jāizmanto šajā pantā noteiktā daļa procentos (definīcija, 6. panta 3. punkta otrā daļa).

PARTNERĪBAS LAPA

1. Partneruzņēmuma precīza identifikācija

Vārds vai nosaukums:

Juridiskā adrese:

Reģistrācijas/PVN maksātāja numurs¹:Paraksttiesīgo amatpersonu vārdi, uzvārdi un amati²:

2. Izejas dati par konkrēto partneruzņēmumu

Pārskata periods:

	Darbinieku skaits (gada vidējais strādājošo skaits – IDV)	Gada (*) apgrozījums	Kopsavilkuma (*) balance
Izejas dati			

(*) EUR 1 000.

Atgādinājums: šie izejas dati iegūti no pārskatiem un citiem datiem par partneruzņēmumu, ja tādi ir, – konsolidētiem pārskatiem. Tiem 100 % pieskaita ar šo partneruzņēmumu saistīto uzņēmumu datus, ja šo saistīto uzņēmumu dati jau nav iekļauti, konsolidējot konkrētā partneruzņēmuma pārskatus³. Ja vajadzīgs, pievieno “saistītā uzņēmuma lapas” par uzņēmumiem, kuri vēl nav iekļauti ar konsolidāciju.

3. Proporciju aprēķini

- a) Precīzi norāda deklarācijas iesniedzējuzņēmuma (vai tā saistītā uzņēmuma līdzdalību, ar kura starpniecību izveidotas attiecības ar partneruzņēmumu) līdzdalību⁴ partneruzņēmumā, uz kuru šī lapa attiecas:

.....

.....

Norāda arī tā partneruzņēmuma līdzdalību, uz kuru šī lapa attiecas, iesniedzējuzņēmumā (vai saistītajā uzņēmumā):

.....

.....

- b) Lielāko no šīm abām līdzdalības daļām piemēro “Izejas datu par konkrēto partneruzņēmumu” datiem. Proporciju aprēķinu rezultāti jānorāda šādā tabulā.

“Partnerības tabula”

Daļa procentos:	Darbinieku skaits (gada vidējais strādājošo skaits – IDV)	Gada (*) apgrozījums	Kopsavilkuma (*) balance
Proporciju aprēķinu rezultāti			

(*) EUR 1 000.

Šie dati jāpārnes A pielikuma A tabulā.

¹ Dalībvalstij jānosaka atbilstoši tās vajadzībām.

² Priekšsēdētājs (izpilddirektors), ģenerāldirektors vai tiem līdzvērtīga amatpersona.

³ Definīcija, 6. panta 3. punkta pirmā daļa.

⁴ Ņemot vērā kapitāla daļu vai balsstiesības, izmanto lielāko no minētajiem rādītājiem. Šai daļai jāpieskaita ar iesniedzējuzņēmumu saistīto uzņēmumu īpašumā esošās daļas tai pašā uzņēmumā (definīcija, 3. panta 2. punkta pirmā daļa).

B PIELIKUMS
Saistītie uzņēmumi

A) UZ IESNIEDZĒJUZNĒMUMU ATTIECINĀMĀ GADĪJUMA NOTEIKŠANA:

- ☐ **1. gadījums:** iesniedzēju uzņēmums sastāda konsolidētos pārskatus vai ar konsolidāciju ir iekļauts cita uzņēmuma konsolidētajos pārskatos (B (1) tabula).
- ☐ **2. gadījums:** iesniedzēju uzņēmums vai arī viens vai vairāki saistītie uzņēmumi nesastāda konsolidētos pārskatus vai arī konsolidētajos pārskatos nav iekļauti (B (2) tabula).

Lūdzu, ievērojiet: dati par uzņēmumiem, kas saistīti ar iesniedzēju uzņēmumu, ņemti no to pārskatiem un citiem datiem par tiem, ja tādi ir, – konsolidētiem pārskatiem. Tiem proporcionāli pievieno datus par attiecīgā saistītā uzņēmuma iespējamiem partneruzņēmumiem, kuri ir tieši virs vai zem tā, ja šie dati jau nav iekļauti ar konsolidāciju¹.

B. APRĒĶINU METODES KATRAM GADĪJUMAM:

- 1. gadījumā:** aprēķiniem izmanto konsolidētos pārskatus. Aizpilda šādu B (1) tabulu.

B (1) tabula

	Darbinieku skaits (gada vidējais strādājošo skaits – IDV)	Gada (*) apgrozījums	Kopsavilkuma (*) balance
Kopā			

(*) Ja konsolidētajos pārskatos nav datu par darbinieku skaitu, to aprēķina, pievienojot attiecīgos datus par konkrētajam uzņēmumam saistītajiem uzņēmumiem.
(**) EUR 1 000.

Dati no šīs tabulas rindas “Kopā” jāpārnes deklarācijas pielikuma tabulas 1. rindā.

Ar konsolidāciju iekļauto uzņēmumu identifikācija

Saistītais uzņēmums (nosaukums/identifikācija)	Juridiskā adrese	Reģistrācijas/PVN maksātāja numurs (*)	Paraksttiesīgo amatpersonu vārdi, uzvārdi un amati (**)
A.			
B.			
C.			
D.			
E.			

(*) Dalībvalstij jānosaka atbilstoši tās vajadzībām.

(**) Priekšsēdētājs (izpildedirectors), ģenerāldirectors vai tiem līdzvērtīga amatpersona.

Svarīgs atgādinājums: dati par šāda saistīta uzņēmuma partneruzņēmumiem, kuri vēl nav iekļauti ar konsolidāciju, tiek apstrādāti līdzīgi kā par iesniedzēju uzņēmuma tiešajiem partneriem. Tāpēc A pielikumā jāpievieno to dati un “partneruzņēmuma lapa”.

- 2. gadījumā:** par katru saistīto uzņēmumu (ieskaitot saistību ar cita saistīta uzņēmuma starpniecību) aizpilda “saistītā uzņēmuma lapu” un, aizpildot B (2) tabulu, vienkārši apvieno visu saistīto uzņēmumu pārskatu datus.

¹ Definīcija, 6. panta 3. punkta otrā daļa.

B (2) tabula

Uzņēmums Nr.:	Darbinieku skaits (gada vidējais strādājošo skaits – IDV)	Gada apgrozījums (*)	Kopsavilkuma bilance (")
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
5. (*)			
Kopā			

(*) Par katru uzņēmumu pievieno atsevišķu "saistīta uzņēmuma lapu".

(") EUR 1 000.

Dati no šīs tabulas rindas "Kopā" jāpārnes deklarācijas pielikuma tabulas 3. rindā (par saistītiem uzņēmumiem).

SAISTĪTA UZŅĒMUMA LAPA

(tikai par saistītajiem uzņēmumiem, kas B tabulā nav iekļauti ar konsolidāciju)

1. Uzņēmuma precīza identifikācija

Vārds vai nosaukums:

Juridiskā adrese:

Reģistrācijas/PVN maksātāja numurs¹:Paraksttiesīgo amatpersonu vārdi, uzvārdi un amati²:

2. Dati par uzņēmumu

Pārskata periods:

	Darbinieku skaits (gada vidējais strādājošo skaits – IDV)	Gada (*) apgrozījums	Kopsavilkuma (*) balance
Kopā			

(*) EUR 1 000

Šie dati jāpārnes B pielikuma B (2) tabulā.

Svarīgs atgādinājums: datus par uzņēmumiem, kas saistīti ar iesniedzējuzņēmumu, ņem no to pārskatiem un citiem datiem par tiem, ja tādi ir, – konsolidētiem pārskatiem. Tiem proporcionāli pievieno datus par attiecīgā saistītā uzņēmuma iespējamiem partneruzņēmumiem, kuri ir tieši virs vai zem tiem, ja šie dati jau nav iekļauti ar konsolidāciju³.

Datus par šādiem partneruzņēmumiem apstrādā līdzīgi kā par iesniedzējuzņēmuma tiešajiem partneriem. Tāpēc A pielikumā jāpievieno to dati un "partneruzņēmuma lapa".

¹ Dalībvalstij jānosaka atbilstoši tās vajadzībām.

² Priekšsēdētājs (izpilddirektors), ģenerāldirektors vai tiem līdzvērtīga amatpersona.

³ Ja komercsabiedrības dati konsolidētajos pārskatos iekļauti mazākā attiecībā nekā noteikts 6. panta 2. punktā, jāizmanto šajā pantā noteiktā daļa procentos (definīcija, 6. panta 3. punkta otrā daļa).

KĀ PASŪTĪT ES IZDEVUMUS

Bez maksas izdevumi

- Viens eksemplārs:
ar *EU Bookshop* starpniecību (<http://bookshop.europa.eu>).
- Vairāk nekā viens eksemplārs vai plakāti/kartes:
Eiropas Savienības pārstāvniecībās
(http://ec.europa.eu/represent_lv.htm),
Eiropas Savienības delegācijās valstīs, kas nav ES dalībvalstis
(http://eeas.europa.eu/delegations/index_lv.htm),
ar *Europe Direct* dienesta starpniecību
(http://europa.eu/europedirect/index_lv.htm)
vai piezvanot uz tālruņa numuru 00 800 6 7 8 9 10 11 (zvanīšana bez maksas no
jebkuras vietas Eiropas Savienībā) (*).

(*) Informāciju sniedz bez maksas, tāpat arī lielākā daļa zvanu ir bezmaksas (izņemot dažus operatorus,
viesnīcas
vai taksofonus).

Maksas izdevumi

- Ar *EU Bookshop* starpniecību (<http://bookshop.europa.eu>).

